ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - 67

ತೆಲಿಕೆದ ರಾಜೆ

ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

ತಮ್ಮಲಕ್ಷ್ಮಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತೆಲಿಕೆದ ರಾಜೆ ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

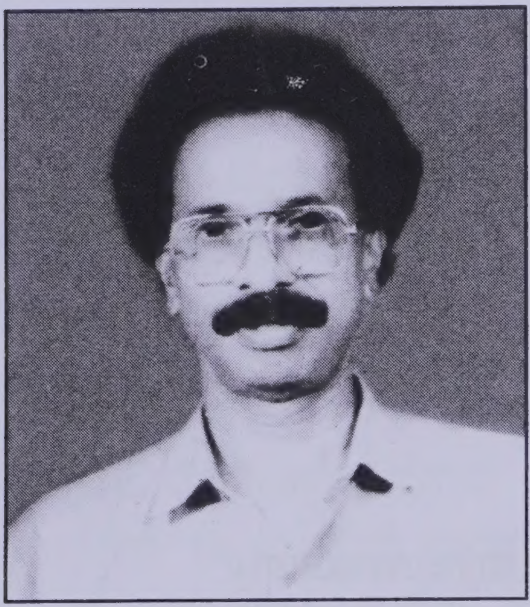

ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್

(8–5–1944 ♦ 2–3–2013)

ರಂಗ ನಟೆ

ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆ

ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರಹಗಾರೆ

ಸಿನಿಮಾ ನಟೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತುಳುಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು – 6

Telikeda Raje R.K. Ullal
(Life and Contributions of Raghava K. Ullal)

Written By:
Thamma Laxman
Thamma Laxman Drashy, 87/10 Prapade Road
Malemar, Derebail, Mangalore - 575006
Mob:7259079396

Chief editor :
Tharanatha Gatti Kapikad
President, Karnataka Tulu Sahithya Academy

Publisher :
Smt.Poornima
Registrar
Karnataka Tulu Sahithya Academy
Tulu bhavana , Ashok Nagara Post, Mangaluru-575006
Dakshina kannada , Karnataka
Gmail: tulusahityaacademy@gmail.com
Phone:0824-245938, 7411572115

© Karnataka Tulu Sahithya Academy
First Impression :2026
Size: Demmy 1/8
Paper: 70 GSM Maplitho
Pages: 48
Price: Rs.40/-
Copies: 150

Page Designed & Printed at:
Madhuban Graphics
Carstreet, Mangalore
Mob: 9611586301, Gmail: mlr@madhubangraphics.com

ಗುರ್ಕಾರೆನ ಪಾತೆರ

ತುಳು ನಾಟಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕಗ್ ಮಲ್ಲ ಕೊಡುಗೆ ಸಂದಾಯಿನ ನಾಡೊರ್ಮೆ ಪುಗಾರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಸದಾ ಸ್ಮರಣೀಯೆರ್.

ನಟನೆ, ನಿರ್ದೇಶನ, ಗೀತಾ ರಚನೆ ಇಂಚ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗೊಡು ಪುದರ್ ಮಲ್ತಿನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ರಂಗ ಚಾತುರ್ಪುದೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾದ್ ಬದುಕಿನಾರ್.

ತನ್ನ ಊರುದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಆರ್.ಕೆ.ಉಳ್ಳಾಲ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ತನ್ನ ಜೀವಮಾನ ಪೂರ್ತಿ ಪತ್ತ್ ಜನಕ್ಕು ಉಪಕಾರ ಆಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಬದ್ಕುದ್ ಸಮಾಜದ ಋಣ ಸಂದಾಯಿನ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಇಂಬೆರೆನ ಜೀವನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮಾದರಿ ಆದುಂಡು.

ಸಜ್ಜನೆ, ವಿನಯವಂತೆ, ರಂಗ ಚಾತುರ್ಪುದ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಇಂಬೆರೆನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆನ್ ಈ ಬೂಕುದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಹಿರಿಯ ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾಯಿನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣೆರ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಇಷ್ಟೆರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣೆರ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಭಿನ್ನಯಗ್ ಮನ್ನಿಪ್ಪುದ್ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಇಲ್ಲದಕ್ಲು, ಬಂಧುಮಿತ್ರೆರೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಚಾರ ತೆರಿಯೊಂದು ಈ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೊಡೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿನ ಸೊಲ್ಮೆಲು .

ತಾರಾನಾಥ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸುರುತ ಪಾತೆರ

ಆನಿದ ಅವೊಂಜಿ ಕಾಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಪಂಡ ಬಜೀ ಸಸಾರ, ಬಾರೀ ತಾತ್ಸಾರ. ತುಳುನಾಡ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಗೇ ಮರ್ಯಾದಿಯೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆನಿದ ಆ ಕಾಲೊಡು ಶಾಲೆಡ್‌ಲಾ ತುಳು ಪಾತೆರೆ ಪೋಡ್ಯೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಇತ್ತೆ ಮಾತಾ ಶಾಲೆಡ್‌ಲಾ ತುಳು ಕಲ್ಪುನ ಅವುಕಾಸ ಉಂಡು. ಎಲ್ಯ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟಲಾ ತುಳು ಕಲ್ಪುವೆರ್. ಅತ್ತಾಂದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಡ್ದ್ ಪತ್ತಿನ ವೈದ್ಯ ಕಾಲೇಜ್, ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜ್ ಮುಟ್ಟಲಾ, ಇತ್ತೆ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆ ತುಳುತ ಎಡ್ಡೆ ಎಡ್ಡೆ ಸಬ್ದಲು, ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು, ತುಳುತ ಅವ್ವೇತೋ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗ್‌ಲಾ ಪಸರೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ವಿಶ್ವೊಡುಲಾ ಮಾನ್ಯತೆ ಉಂಡುಂದ್ ಪನರೆ ಪೆರ್ಮೆ ಆಪುಂಡು.

ಓವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಲಯಿಡೇ ಒರಿದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಾ, ಅವು ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾದ್ ಬುಲೆವರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಪುಜಿ. ಐತ ಪ್ರತಿರೂಪ ದರ್ಶನ ತೋಜುಂಡಾ ಮಾತ್ರ, ಆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಆಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರೂಪೊಡು ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನವೊಡು. ಪಾರ್ದನ, ಹರಿಕಥೆ, ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ನೆತ್ತ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲು ಆವೊಡು. ಅಪಗ ಬಾಸೆ ಬುಲೆವುಂಡು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪನ್ನತೆ ಆಪುಂಡು.

ಉಂದುವೇ ಇರಾದೆಡ್ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ ಉಂದು ಮಾತ ಒರಿಯೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಬುಲೆವೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಐಕ್ ಸಾಧನೆ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ಪೊಣೆತಿನ ಪೆರಿಯ, ಹಿರಿಯಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಜನ ತುಳುವೆರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಏತೋ ಮಹನೀಯೆರ್ ನಮನ್ ಬುಡ್ದು ಕಾಲೊಗು ಕರಿದ್ ಪೋಯೆರ್. ಮೊಕುಲು ಸಮಾಜೊಗು ಕೊರ್ತಿನ ಸೇವೆ, ತುಳುನಾಡ್‌ಗಾದ್ ಮಲ್ದಿನ ತ್ಯಾಗ, ಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಮಲ್ದಿನ ಬೇಲೆ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ನಮ ಮದಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಇರಾದೆಡ್, ನನದ ಪೀಳಿಗೆಗ್ ಉಂದೆನ್ ತೆರಿಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಎಡ್ಡೆಗೇನ ದೀವೊಂದು, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆ ಮಹನೀಯೆರ್ನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆದ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿದಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲವ್ಯಕ್ತಿಲೆನ್ ನಾಡ್ದ್ ಅಕ್‌ಲೆಡ್ದ್ ಬರೆಪಾದ್, ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನ ಎಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಈ ರೀತಿದ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರೆ ಪೈಕಿ, ಕಲಾರಂಗದ ಕಲೊಟು ನಾಟಕಕಾರೆಯಾದ್, ಸಂಘಟಕೆಯಾದ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲೊಟು ಪುದರ್ ಮಲ್ತದ್, ಸುಮಾರ್ ನಾಲ್ ದಶಕದ ಕಾಲಮುಟ್ಟ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ತೆಲಿಕೆದರಾಜೆಯಾದ್ ಮೆನ್ನಿನಾರ್ **'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'** ಒರಿ ಮಹಾನ್ ಸಾಧಕೆ. ಮೇರ್ನ ಜೀವನ ಪಯಣೊನು ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಕ್ ವೈಹಿಸಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಕಲಾರಂಗೊಡು **'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'** ಆರ್‌ನೊಟ್ಟುಗು ಯಾನ್ಲಾ ಇತ್ತೆ. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಕ್ ಮಲ್ಲ ಕುಸಿತ ಸಂಗತಿ. ಆಂಡ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಸಂಪಲಿಪುನನೇ ಬಂಗದ ಬೇಲೆ. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ವಹಿಸೊನರೆ ಸುರುಟು ಒಂತೆ ನರ್ಗಿಯೆ. ಉಂದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಪಂಡ್ದ್ ಒಂತೆ ಪಿರ ಉಂತಿಯೆ. ಆಂಡಾ ಎನ್ನ ಕಲಾರಂಗದ ಆರಂಭದ ಸಾದಿಗ್ ಎಂಕ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ 'ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್' ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಮೇರ್ ಎಂಕ್ ಗುರು ಸಮಾನರಾಪೆರ್. ಎನ್ನ ನಾಟಕೊಗು ಪದ ಬರೆದ್, ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಎಂಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್‌ನ್ ಸಂಪಲ್ತಿದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಎಂಕ್ ಈ ವಿಷಯನ್ ಒರಾನೆ ಕೈ ಬುಡ್ರೆ ಮನಸ್ಸಾಯಿಜಿ. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುಗಾಂದ್ ಪಿದಾಡಿಯೆ. ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪಅಲ್ಪ ಆಪಿನ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾಡ್ 'ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್' ಬರೆತಿನ ಪದನ್ ಪನೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡಾ ಆರೆನ ಪುದರ್‌ನ್ ಪನೊಂದಿಜ್ಜೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಗೊತ್ತುದಾಂತಿನ ವಿಚಾರೊಲು ಎನ್ನ ಬರವುದ ಒರುಟಾಂಡಲಾ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯಡ್ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆಡ್ ಈ ಕಜ್ಜೊಗು ಕೈಪಾಡಿಯೆ.

ಯಾನ್ ರಾಘವೆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿಯೊಂದಿನ ಬಿಸಯೊನು ಪೂರಾ ಕೂಡುಪಾಡೊಂಡೆ. ನೆಕ್ಕ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಜೋಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಸಗಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರ್ನ ಕಾಲದ ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದೆರ್ ರಾಘವೆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ವಿಚಾರೊನು ಕೊರಿಯೆರ್. ಮೊಕುಲೆಗ್, ಅಂಚನೇ ಆರೆನ ಮಲ್ಲ ಮಗೆ ಉದಯ ಆರ್.ಕೆ. ಬೊಕ್ಕ ರಾಘವೆರ್ನ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರೊನು ಸಂಪಲ್ತಿದ್ ಕೊರಿನ ಉಳ್ಳಾಲ ಊರುದ ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧುಲೆಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಲು.

ಈ ಲೇಖನೊಡು ರಾಘವೆರೆನ್ ಜನಕುಲು ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ – **'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'** – **'ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್'** – **'ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್'** – **'ರಾಘವ ಉಳ್ಳಾಲ್'** – **'ಉಳ್ಳಾಲ ರಾಘವೆರ್'** ಈ ಮಾತಾ ಪುದರ್‌ನ್ ಬರವುಗು ಸರಿಯಾದ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೆದೆ. ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದೆ, ತೆಲಿಕೆದ ರಾಜೆ **'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'** ಮೇರೆನ ಬಗೆಟ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆ ಮಾಲಿಕೆಗ್ ಎಂಕ್ ಬರೆಯೆರೆ ಅವುಕಾಸ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನೆಕ್ಕ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ತಾರಾನಾಥ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್ ಮೇರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಉಪ್ಪುನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರೆಗ್ಲಾ ಅಂಚನೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಮೇರೆಗ್ಲಾ ಯಾನ್ ಬುಡು ಉಡಲ್‌ದ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದೈತ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ.

ತಮ್ಮಲಕ್ಷ್ಮಣ
ನಟೆ, ಲೇಖಕೆ, ಕಲಾನಿರ್ದೇಶಕೆ

ಕುಡ್ಲ, 2026

ತೆಲಿಕೆದ ರಾಜೆ 'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'

ಮೈಮೆ ದಾನೆ ಮಾಯಾ ದಾನೆ . . . . .

ಇನೆ ಪಕ್ಕಿ ಇನೆ ಆದ್ ಕನೆ ಮುಲ್ಲ ಕಬೆ ಜೋಡ್ದು ।
ಕಾರಿ ಕಟ್ಟುದ್ ರಾದ್ ಮೇದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಂಡ್ ।
ಕಲಿ ಕನತ ಸುಖ ಬಾಳ್ವೆ ನಡಪಾಂಡ್ ॥ ಇನೆ ॥

ಉಂದು ಒಂಜಿ ತುಳು ನಾಟಕದ ಪದತ ಪಲ್ಲವಿ. ಈ ಪದತ ಸಾಲ್‌ನ್ ಓದುನಗ, ಏತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುಂಡು ನಮ್ಮ ತುಳು ಬಾಸೆ ಪಂಡ್ದ್, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಡ್ ಮೂಡುಂಡು. ಈ ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂಡಾ – ಒಂಜಿ ಸಂಸಾರದ ಜೀವನ ರೂಪೊನೇ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಉಂದು ಒಂಜಿ ನಾಟಕದ ಕತೆಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಸನ್ನಿವೇಶಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬರೆತಿನ ಪದ ಒಕ್ಕಣೆ. ಕಂಡನೆ–ಬುಡೆದಿ ಬೆಂದ್ ಸೊಂದುದು ಪೊರ್ಲುಡು ಸುಖದ ಬದ್‌ಕ್ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಉಂದೆತ್ತ ಅರ್ಥ.

ನನೊಂಜಿ . . . . .

ಪುಟ್ಟುನವು ಚೈಪುನವು ಬೆಮ್ಮೆರೆ ಮೈಮೆ ।
ತೆಟ್ಟುಂದೆ ಬದುಕುನವು ನರಮಾನ್ಯೆ ಪೆರ್ಮೆ ।

ಪುಟ್ಟುನವು ಬೊಕ್ಕ ಸೈಪಿನವು ಬೆರ್ಮೆರೆ ಲೀಲೆ, ಹಾಳಾವಂದೆ ಬದುಕುನವು ನರಮಾನ್ಯೆನ ಪೆರ್ಮೆ.

ಇಂಚಿನ ಅವ್ವೇತೋ ತಿರ್ಲ್‌ದಿಂಜಿನ ತುಳು ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ಬರೆದ್, ತುಳುತ ಪೊರ್ಲುನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್‌ಡ್ ಒರಿಯುನಂಚ ಮಲ್ದಿನಾರ್   – **'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'**.

ಮೆರೆನ ಪೂರ್ತಿ ಪುದರ್ – **ರಾಘವ ಕುಕ್ಯಾನ್ ಉಳ್ಳಾಲ್.**

'ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್' – **'ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್'** – **'ರಾಘವ ಉಳ್ಳಾಲ್'** – **'ಉಳ್ಳಲಾ ರಾಘವೆರ್'** ಇಂಚಾ ಮಾತ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಾಟಕ ಲೇಖಕೆರಾದ್, ಕಲಾಗಾರೆಯಾದ್, ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಾರೆರಾದ್, ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾದ್ ಕಲಾರಂಗೊಡು ಮಲ್ಲ ಏರಿಕೆದ ಪಟ್ಟಗು ಏರ್ದ್‌ತ್ತಿನಾರ್ ಏರ್ ಪಂಡಾ! ಅವು ನಮ್ಮ **'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'**.

ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಆರಂಭದ ಆ ಕಾಲೊಡ್ದು ಜನಕುಲೆನ್ ನಾಟಕೊಡು ತೆಲ್‌ಪಾವೊಂದು, ಪದರಂಗಿತ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಕಾರ್ಯೊಲೆಡ್ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲೆರಾದ್ ಬೆನೊಂದು, ಮಾತೆರ್ನೊಟುಗ್ಲಾ ಕೂಡುಕುಟುಂಬದಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನಾರ್ ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್. ಆರೇ, ನಮ್ಮ **ತೆಲಿಕೆದ ರಾಜೆ 'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'**.

ಕಲಾ ಸೇವೆನೇ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್, ನಾಟಕನೇ ಎನ್ನ ಜೀವನ ಪಂಡ್ದ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಾನಪದ ಕಾರ್ಯೊಲೆಡು ಪಾಲ್ ಪಂಡೆವೊಂದು ಕುಶಿಡ್ ಬದ್ಕೊಂದು ಮಾತೆರ್ನಲಾ ತೆಲ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತಿನಾರ್ **'ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್'**. ಒರಿ ತುಳುವೆಯಾದ್ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಭಾಷೆದ ನಾಟಕೊಡು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಸೊಂದುದು ತುಳು ಭಾಷೆದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ ಪೊಣೆತಿನಾರ್. ಮೇರ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿನ ತುಳುವೆಯಾದ್ ಮೆರೆಯೊಡಾಯಿನಾರ್.

ಯಾನ್(ಲೇಖಕಕೆರ್) ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್ದಿನ ಕಾಲ, ಸುಮಾರ್ 1969ನೇ ಇಸವಿ. ಯಾನ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಮುಲ್ಕಿದ ಊರುಡಿತ್ತೆ. ಅಲ್ಪದ ಬಿಲ್ಲವ ಸಂಘೊಡು ಏಪಲಾ ನಾಟಕೊಲು ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಡ್ಲದಕ್ಕುಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮುಲ್ಪ ನಾಟಕ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಕಾಲದ ಆಪಗದ ಆವೊಂಜಿ ನೆನಪು ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು ಎಂಕ್. 'ಮುತ್ತುದ ಸರ' (ಸಂಸಾರ) ಈ ತುಳು ನಾಟಕೊಡು ಸಪೂರ ನರಮಾನಿ, ಉದ್ದ ಜೀವ. ಈ ಕಲಾವಿದನ ನಟನೆ ತೂದು ಜನಕುಲು ಬಾರೀ ತೆಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಎಂಕ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಕುಶಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೇರ್ ಜನಕುಲೆನ್ ತೆಲಿಪಾವುನ ರೀತಿ, ಮಲ್ಪುನ ನಟನೆನ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಪುಗರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೇರ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಪಂಡ್ದ್ ಆಪಗ ಎಂಕ್ ಸುರು ಗೊತ್ತಾಯಿನಿ. ಆ ನಾಟಕದ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್ಲಾ ಆರೇ ಆದಿತ್ತೆರ್.

ಆ ಕಾಲೊಡು ತಮಿಳ್ ಸಿನಿಮೊಡು ಕೊಮಿಡಿ ಆ್ಯಕ್ಟರ್ ತಾಯ್ ನಾಗೇಶ್ ಬಾರೀ ಫೇಮಸ್. ಮೇರ್ ಮಲ್ಪುನ ಹಾಸ್ಯ ನಟನೆದ ದೇಕಿಡೇ ನಮ್ಮ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಹಾಸ್ಯ ಅಭಿನಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ನಾಟಕೊಡು ಹಾಸ್ಯೊಡು ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಬಾರೀ ಫೇಮಸ್. ಅರೆಲೆಕ್ಕನೇ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ಲಾ ನಟನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೊಕುಲು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ತಾಯ್ ನಾಗೇಶ್‌ನ ಫಾಲೊವರ್ಸ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಜನಕುಲೆಗ್ ಸಿನಿಮಾನೇ ಮಲ್ಲ ಮನೋರಂಜನೆ. ಅಪಗದ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರ್ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೇ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಮೊಕುಲು ಮಾತಾ ಆಪಗ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ನಾಟಕ ಬರೆದ್, ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗೊನು ಬುಲೆಪಾಯೆರ್. ಆನಿದ ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರ್ಡ್ದೇ ತುಳು ಬಾಸೆದಲಾ ಸಿನಿಮಾ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟಿನಿ.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಯಾನ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ. ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ರಮೇಣ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ಆ ಸಮಯೊಡು ಯಾನ್ಲಾ ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ನಾಟಕ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಮುಲ್ಕಿಡುಪ್ಪುನಗ ರಾಘವೆರ್ ಎನ್ನ ನಾಟಕೊನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನ್‌ದಿತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. 1976ನೇ ಇಸವಿದ ಜನವರಿ ಸುರುತ ದಿನ ಕುಡ್ಲದ ಟೌನ್ ಹಾಲ್‌ಡ್ ಯಾನ್ ಬರೆತಿನ 'ಸತ್ಯ ಮುನೀಂಡಾ' ಪನ್ಪಿನ ನಾಟಕ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ನಾಟಕೊನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ದಿನಾರ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್. ಈ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಎಂಕ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ದ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನಲೆಕ್ಕನೇ ಏತೋ ಪೊಸ ಲೇಖಕೆರೆನ ನಾಟಕೊನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಮೇರ್ ಪುದರ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಬಜ್ಪೆ ಅದ್ಯಪಾಡಿ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ, ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ವೆಂಕಮ್ಮ, ಮೊಕುಲು ರಾಘವೆರ್ನ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ. ಮೊಕುಲೆಗ್ ನಾಲ್ ಜನ ಜೋಕುಲು ಸುರುತಾರ್ ಪೂವಮ್ಮ, ಬೊಕ್ಕ ರಾಮಚಂದ್ರ, ಮಾಧವ, ಆಕೇರಿದಾರೆ ರಾಘವೆರ್.

ರಾಘವೆರ್ 1944ನೇ ಇಸವಿದ ಮೇ ತಿಂಗೊಲುದ 8ನೇ ದಿನತಾನಿ, ತುಳುವನಾಡ್ದ ಪುಣ್ಯ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಅದ್ಯಪಾಡಿದ ಊರುಡು ಪೊರ್ಲುದ ಸಂಸಾರೊಡು ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್. ರಾಘವೆರ್‌ನ, ಅಪ್ಪೆ ವೆಂಕಮ್ಮಗ್ ಅರೆನ ಪಲಿ-ಬಾವೆ ತೀರ್ ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ 1948ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ಅಪ್ಪೆನ ಹಕ್ಕ್‌ದ ಜಾಗೆದ ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರೊಡಾಂಡ್, ತುರ್ತುಡೇ ಅದ್ಯಪಾಡಿಡ್ದ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಲು ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್. ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ಈ ಊರುಡು ಜೀವನ ಮಲ್ಪೆರೆಗಾದ್, ಅಪ್ಪೆ ವೆಂಕಮ್ಮ, ಅಲ್ಪನೆ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಚಾ-ತಿಂಡಿದ ಅಂಗಡಿನ್ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್.

ರಾಘವೆರ್‌ನ ಅಪ್ಪೆ ವೆಂಕಮ್ಮ ಕತೆ, ಸಂಧಿ, ಪದ ಪಾರ್ದನ ಮಾತಾ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇನೊಂದಿತ್ತಿನ ಜೋಕುಲೆಡ್, ರಾಘವೆರೆಗ್ ಅಪಗನೇ ಜಾನಪದ ಕಲೆತ ಅಭಿರುಚಿ ಪುಟ್ಟುಂಡ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಮೊಗವೀರ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಡ್ ವಿದ್ಯೆ ಕಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ರಾಘವೆರ್ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಡ್, ಅಂಚಾದ್ ಕುಡ್ಲದ ಜಪ್ಪು ಮೋರ್ಗನ್‌ಗೇಟ್‌ದಲ್ಪ ವಾಚ್ ರಿಪೇರಿದ ಅಂಗಡಿಗ್ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ಸಮಯ ಇತ್ತಿನಪಗ ಇಲ್ಲದಲ್ಪ ರಾತ್ರೆ ಶಾಲೆ ಕಲ್ಪವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಮೂವೆರ್ ಆಣುಲೆಗ್ ಒರ್ತಿಯೇ ಪಲಿ. ಅಕ್ಕ ಪೂವಮ್ಮಗ್ 1958ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಕುಂಪಲದ ಊರುಗ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರುದಿತ್ತೆರ್. ಅಮ್ಮೆರೆಲಾ ಅದ್ಯಪಾಡಿಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಕೋಟೆಕಾರ್ ಸಂಕೋಳಿಗೆದ ಆಯರ್ ಮೆಯಿಟ್ ಬ್ರಾಣೆರ್ನ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಬೆನ್ನಿನ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರಾಘವೆರ್‌ನ ರಡ್ಡ್ ಪಲಯಿಲ್ಲು ಅಕಲ್ನವೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ

ಬೇಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರಾಘವೆರೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ–ಅಮ್ಮೆರ್ ಪಂಡ ಬಾರೀ ಪ್ರೀತಿ. ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯಡೇ ಈ ಸಂಸಾರ ಆನಿದ ಕಾಲದ ಜೀವನ ರೀತಿಡ್ ಕಾಲ ಕರಿತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ರಾಘವೆರೆಗ್ ಮೊಗವೀರ ಶಾಲೆದ ಐ. ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಕಲ್ಪಾವೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗನೇ ನಾಟಕೊಡು ನಟನೆ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿನ್ಲಾ ಕಲ್ಪಾಯೆರ್, ಅಪ್ಪೆ ಕತೆ–ಪಾರ್ದನ ಪಂಡ್‌ದ್, ಪದ ಸಂಗೀತದ ಅಭಿರುಚಿ ಪುಟ್ಟಯೆರ್.

ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದ ರಾಘವೆರ್‌ನ ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ, ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪಿನ ಚಾಲಕ್‌ದ ನಡಕೆ, ಸಪೂರ ಉದ್ದ ಪೊರ್ಲಗಂಟ್ ಜೀವ, ಉಂದೇನ್ ಮಾತಾ ತೂದು ನಾಟಕಕಾರೆ ಯು. ಆರ್. ಚಂದರ್ ಆರ್ನ 'ನವತರುಣ ಕಲಾ ವೃಂದ'ಡು, ಬಾಲನಟೆ ಆದ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸೇರ್‌ಸಾವೊಂಡೆರ್. 1962ನೇ ಇಸವಿಡ್ ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟುದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೈದಾನ್‌ಡ್ ನವತರುಣ ಕಲಾವೃಂದದಕ್ಲೆನ ಯು. ಆರ್. ಚಂದರ್ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಆಯಿನ 'ಬಡ್ಡಿದ ದೂಮಣ್ಣೆ' ತುಳು ನಾಟಕೊಡು ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದ ಜವನೆ ರಾಘವೆರ್ ಮಲ್ದಿನ ಅಭಿನಯೊನು ಜನಕುಲು ಪುಗರಿಯೆರ್. ಈ ಪುಗರಾಟಿಕೆನ್ ಕೇಂಡ್ದ್ ಕೇಂಡ್ದ್ ರಾಘವೆರೆಗ್ ನಾಟಕದ ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟುಂಡ್.

ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕೊಡು ನಟನೆ ಮಲ್ತಿನೆಟ್ಟ್ ಬಾರೀ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಾಟಕೊಗು ಸೇರ್ಪಾಯಿನ ನಾಟಕ ಲೇಖಕೆ ಯ. ಆರ್. ಚಂದರ್‌ರೆನ್ ರಾಘವೆರ್ ಗುರುಸ್ಥಾನೊಡು ನೆನೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕುಡ್ಲ ಪೇಂಟೆದ ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಅರೆನ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ರಾಘವೆರೆನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಮೆರೆಗ್‌ಲಾ ರಾಘವೆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆದ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದೆರ್‌ಡ ಈ ರೀತಿದ ಸ್ವಭಾವೊಲು ಉಪ್ಪಂದ್. ಕಲಾವಿದೆರಾಯಿನ ರಾಘವೆರೆಡ ಇಂಚಿನ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಹಾಳ್ ನಡವಳಿಕೆ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಎಲ್ಯ ಮಲ್ಲ ಮಾತಾ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಒಮ್ಮತದ ಮೋಕೆ ಭಾವನೆಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ನಾಟಕೊಡು ಮಸ್ತ್ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆದ ನಡುಟ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾದಿಗ್ ಕೆಲಸೊನು ಬುಡ್ತುಜೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಪುರಭವನದ ಕೈತ್ತಲ್‌ದ ಅಪಗದ ಕ್ಲಾಕ್‌ಟವರ್‌ದ ಬರಿಟ್ ಇತ್ತಿನ ಮೆಟ್ರೋ ವಾಚ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಡ್ ಬೆನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಗೆಲ್ಡ್ ಕೆಲಸ, ರಾತ್ರೆ ನಾಟಕದ ಅಭ್ಯಾಸ, ಇಂಚ ಅರೆನ ಜೀವನ ಜರ್ನಿ ಪೊವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಗುರು ವಂದನೆ

1966ನೇ ಇಸವಿದ ವರ್ಸೊಡು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆಟ್ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತಿನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಖಂಡೆರಾಯಿನ ಯು. ದಯಾನಂದ ನಾಯಕ್, ರವೀಂದ್ರ ಮರೋಳಿ, ಸುರೇಂದ್ರ ಕರ್ಕೇರ, ಯು. ಆರ್. ಚಂದರ್ ಮೊಕುಲ್ನಂಚಿನಕುಲು ಇತ್ತಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ 'ಶಾರದ ನಿಕೇತನ' ಸಮಿತಿದೊಟ್ಟುಗು ಸೇರೊನುವೆರ್. ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ವರ್ಸಲಾ ಆಪಿನ ಶಾರದೋತ್ಸವದ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ರಾಘವೆರ್ ತನ್ನ ಪಾಲ್‌ದ ಸೇವೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

1967ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಜಿ. ವಿ. ಕಾಮತೆರ್‌ನ ಅರುಣೋದಯ ಕಲಾವೃಂದದ ನಾಟಕ ತಂಡೊಗು ಅಚ್ಚುತ ಕಲ್ಲಾಪು ಮೇರ್, ರಾಘವೆರ್‌ನ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್ರೆನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಈ ಸಂಘದ ನಾಟಕೊಡು ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರದ ಕಲಾವಿದೆರಾದ್ ರಾಘವೆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳು ನಾಟಕದೊಟ್ಟುಗೆ 'ಮಿಸ್‌ರಾಗಿಣಿ', 'ಅಣ್ಣ–ತಮ್ಮ', 'ದೇವದಾಸಿ' ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಪುದರ್‌ದ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೊಡುಲಾ ಪಾತ್ರೊನು ಮಲ್ತದ್ ನಾಟಕೊನು ಗೆಂದಾದ್ ತೋಜಾದೆರ್. ಇಂಚ ಹಳ್ಳಿ–ಹಳ್ಳಿಡ್, ಊರು–ಊರುಡು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಪೋನಾಗ, ಮುಲ್ಕಿಡ್ ಪುಗರ್ತೆದ ನಟೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಅಂಚನ್‌ರೆನ ಪರಿಚಯ ಆಂಡ್. ಅಕಲ್ನ ಅರುಣೋದಯ ಕಲಾವಿಹಾರ ಸಂಘೊಡು ಮೇರ್‌ಲಾ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕಡೆತ ರಂಗಭೂಮಿದ ಅನುಭವ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ಪರೆಲಾ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪದ ಕೂಟೊಡು ನಟಿಯಾದ್ ಇತ್ತಿನ ವೇದಾವತಿನ್ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗೊ ಕನವೆರೆ ಕಾರಣರಾಯೆರ್.

ಆಲೇ ನಟಿ ಚಿತ್ರಾಂಜಲಿ. ಮೊಕ್ಲುನೊಟ್ಟುಗು ರಾಘವೆರ್ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ', 'ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ', 'ಮುತ್ತುದ ಸರ', 'ಸಂಸಾರ', 'ಕಲ್ಜಿಗದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ' ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್.

1968ನೇ ಇಸವಿಡ್ ರಾಘವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್ ಒಟ್ಟುಗಾದ್, ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್, ಪದ್ಮನಾಭ ಭಂಡಾರಿ, ಡಿ. ಎಚ್. ಮಂಗಳೂರು ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಮಾತಾ ಕೂಡು ಪಾಡೊಂದು 'ಜ್ಯೋತಿ ಮಿತ್ರ ಕಲಾವೃಂದ' ಪನ್ಪಿನ ತಂಡೊನು ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ತನ್ನ ಒಡನಾಟದ ಕಲಾವಿದೆರಾಯಿನ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರ, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ಜಯೇಂದ್ರ ಅಂಚನ್, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಕದ್ರಿ, ಇಂಚಾ ಕೆಲವೆರೆನ್ ಸೇರಾವೊಂಡೆರ್. ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿನ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' ನಾಟಕಗೊಬ್ಬುದು ಇನಾಮು ಪಡೆವೊಂಡೆರ್, ಮೊಯಿದಿನಬ್ಬೆರೆನ 'ಮುತ್ತುದ ಸರ', 'ಸಂಸಾರ', 'ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ' ನಾಟಕ. ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ ಕೆಲವು ನಾಟಕ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ರಾಘವೆರ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಐಟ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್.

1970ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 5ನೇ ದಿನತಾನಿ ಜಪ್ಪು ಬಪ್ಪಾಲ್‌ದ ಪುಷ್ಪ ಪನ್ಪಿನ ಪೊಣ್ಣನ್ ರಾಘವೆರ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯೆರ್. ಮದ್ಮೆ ಆಯೆರ್ಡಲಾ ನಾಟಕದ ಉಮೇದ್ ಬುಡ್ತಿಜೆರ್.

ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಟಕೊಡು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೊಲಬು ಕೂಡಾಟಿಕೆ ಇತ್ತೆನೆಡ್ದಾವರ ಭಂಡಾರಿಲೆನನೇ 'ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಾಟಕಾಯಿ' ಪನ್ಪಿನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕೊನು ಕನತ್ದ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ಊರ್ದ ಜವನೆರೆನ್ ಸೇರ್ಯಾವೊಂದು ಒಂಜಿ ಸಂಘನು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಗೊಬ್ಬು ತೋಜಾಯೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಉಳ್ಳಾಲ ಮೊಗವೀರ ಪಟ್ಣದ ಜವನೆರೆನ ಪರಿಚಯ ಭಂಡಾರ್‌ಲೆಗ್ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಮೊಗವೀರೆರ್ನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೋಜಾವುನ ರೀತಿಡ್ ಸುರುಟಾದ್ 'ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ' ಪನ್ಪಿನ ನಾಟಕೊನು ಭಂಡಾರಿಲು ಬರೆದ್ ರಾಘವೆರೆನ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ಗೊಬ್ಬು ತೋಜಾಯೆರ್. ಅವ್ವೇ ನಾಟಕೊನು ಬೊಕ್ಕೊರ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ವರ್ಸಗೊರ ಆಪಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭಡ್ ಗೊಬ್ಬುದಿತ್ತೆರ್.

ಭವ್ಯ ಪುದರ್‌ದ ಲೇಖಕೆರಾಯಿನ ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್ರೆನ 'ಆರತಿ' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ನಾಟಕ ರಾಘವೆರ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಬಾರೀ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ತೂ--ತುಡರ್', 'ಪೊಣ್ಣಡ್ದ್ ಬದ್‌ಕ್ ಒಡಕ್', 'ಅಂಗಲಾಪು' ಇಂಚಿನ ಮಸ್ತ್ ಭವ್ಯ (ಕೆ.ವಿ.ಭಟ್) ಬರೆತಿನ ಪೂರಾ ನಾಟಕೊನು ರಾಘವೆರ್ ನಿರ್ದೇಶನ

ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್ರ್‌ಲಾ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರ್‌ಲಾ, ಜಿ. ವಿ. ಕಾಮತೆರೆನ ನಾಟಕ ತಂಡೊಗು ಸೇರಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ದೋಸ್ತಿಲಾದ್ ಒಟ್ಟುಗೂಡೊಂದು ರಂಗಕರ್ಮಿಲಾದ್ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ದಿಂಜಕಾಲ ಬೆನೋದಿತ್ತೆರ್. ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೊಕ್ಲು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಕಂಡನೆ ಬೊಡೆದಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಜಾಸ್ತಿದ ಮೋಕೆ ಸಂಬಂಧೊಡು ಇತ್ತ್‌ದ್, ನಾಟಕೊಗು ಬೊಡಾದ್ ಜೀವೊ ತರೆತ್‌ದ್ ಸೊಂದೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್, ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷಣ

ಊರುದ ಓವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಲೇಸ್ ಗೌಜಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆವಡ್, ಐಟ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಏಪಲಾ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ತೆರಿಯೊಂದಿನ, ಉಳ್ಳಾಲ ಊರುದಾರೆ ಆಯಿನ ಪಶುಪತಿ ಉಳ್ಳಾಲರೆಡ, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲರೆನ ವಿಚಾರನೊಂತೆ ತೆರಿಯೊನಗ –

"ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ಪರಿಚಯ ಉಂಡು. ಐಟ್ ಎನ್ನ ಊರುದ ಬಂಡಿಕ್ಯೊಟ್ಟಡುಪ್ಪುನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆಡ ಬಾರಿ ಅಭಿಮಾನ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಉಳ್ಳಾಲದ 'ಶಾರದ ನಿಕೇತನ' ಸಮಿತಿದ ವರ್ಸಲಾ ಆಪಿನ ಶಾರದೋತ್ಸವದ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ಎಂಕ್ಲು ಒಟ್ಟುಗೂಡುದು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ. ಆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನನೇ ಭಾರಿ ಕುಶಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಶಾರದೋತ್ಸವದಪಗ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಚಾಲಕೆರಾದ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಡ್ ಸಮಯೊಗು ಒತ್ತುಕೊರ್ದು ಆರ್ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುತನೊನು ತೂತೆ. ಶಾಲೆದ ಜೋಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ದು ನೆಟ್ಟ್ ಭಾಗವಹಿಸುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಮಾತಾ ಕೆಲಸೊಡು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನ ಎಂಕ್ ಆರೆಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ಅನುಭವಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಯಾನ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋದು ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಆರ್ನ ನಾಟಕೊನು ತೂತೆ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಶಾಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕ್ಲೆನ ಶಾಲೆಡ್ ಆಪಿನ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಆರೇ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊರ್ದು ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಸಮಯೊಡು ಎಂಕ್ ಆರ್ನ ಎಡ್ಡೆ ಪರಿಚಯ ಆಂಡ್.

1948ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿನ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ನಿಕೇತನ ಸಮಿತಿಡ್, ಯು. ದಯಾನಂದ ನಾಯಕ್, ರವೀಂದ್ರ ಮರೋಳಿ, ಸುರೇಂದ್ರ ಕರ್ಕೇರ, ಯು. ಆರ್. ಚಂದರ್ ಮೊಕುಲ್ನಂಚಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಖಂಡೆರ್ ಇತ್ತಿನ ಶಾರದೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿದ, ಶಾರದೋತ್ಸವ ಸುವರ್ಣ ಸಂಭ್ರಮದ ಪರ್ಬದಪಗ ಎಂಕ್ಲು, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಜತೆಕೂಡುದು ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕ, ಜನಪದ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯರೂಪಕ ಇಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ಎಡ್ಡೆ ಮನೋರಂಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ತದ. ಆ ಕಾಲದ ಆ ಸಮಯೊಡು ಆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಘಳಿಗೆಲು ಎಂಕ್ ಏಪಲಾ ನೆನೆಪಾಪುಂಡು. ಅಂಚಿನ ಕಲಾಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರ್ ನಮಡ್ದ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯೆರ್ಡಲಾ ಆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಕಲಾಕಜ್ಜ ಕಾರ್ಯದ ನೆಂಪು ಇತ್ತೆಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಒರಿದೇ ಉಂಡು." ಇಂಚ ಪಂಡ್ದ್ ಪಶುಪತಿ ಉಳ್ಳಾಲೆರ್ನೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

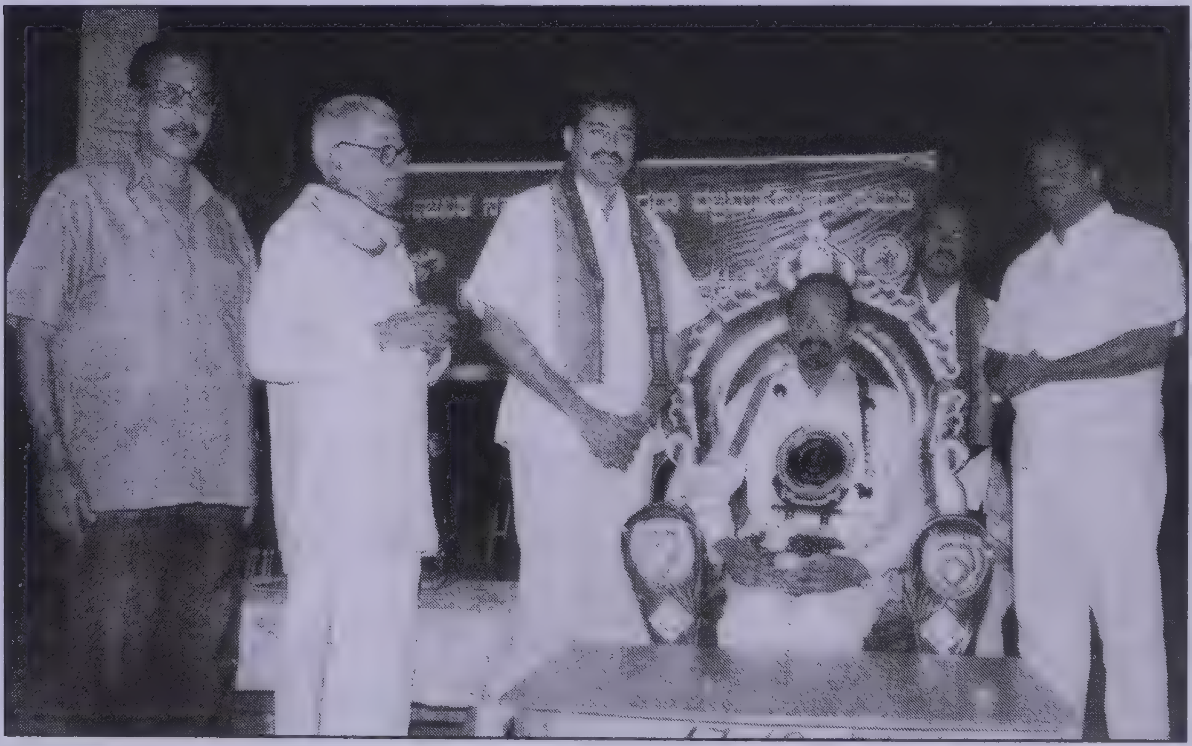

ಶಾರದ ನಿಕೇತನೊಡು ಗೌರವ

1974ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಜೋರುದ ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಾರಿಬೊಲ್ಲ ಉಳ್ಳಾಲದ ಊರುನೇ ಲಗಾಡಿ ವೆತ್ತ್‌ಡ್. ತುದೆ ಬರಿತ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ರಾಘವೆರ್ನ ಸಂಸಾರದ ಇಲ್ಲ್ ಬಿತ್ತಿಲ್ ಪೂರಾ ಮುರ್ಕುಂಡು. ಇಲ್ಲ್ ಜರಿದ್ ಪೋಂಡು. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಮೆರೆಗ್ ದೈರೊ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ತಿನಾರೆ ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್ರ್. ಮೊಕುಲು ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟೆರೆಗಾದೇ ಕೆಲವು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಿಯೆರ್. ಕಷ್ಟೊಡು ಪಣವು ಕೂಡವೊಂದು,

ಅವ್ವೇ ಬಿತ್ತಿಲ್‌ದ ಜಾಗೆಡ್ ರಾಘವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಇರ್ವೆರ್ ಪಲಯಲ್ಲು, ಒಂಜೇ ಪಂಚಾಂಗೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮೂಜಿ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟೊಂಡೆರ್.

ರಾಘವೆರ್ ರಾತ್ರೆ 8 ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ಬೇಲೆ, ರಾತ್ರೆ 3 ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ನಾಟಕೊಲು ಬೊಕ್ಕ ನಾಟಕ ಅಭ್ಯಾಸೊಲು ಉಂದು ಪೂರಾ ಆದ್, ಆಪಗದ ಸಮಯದಲೆಕ್ಕ ಕುಡ್ಲಡ್ದ್ 4 ಗಂಟೆದ ರೈಲ್‌ಡ್ ಪೋದು ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟುಡು ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯ ಮುಟ್ಟ ನಡತೊಂದು ಪೋದು, ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾಂಡೆ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಪಿರಾ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೆಲಸೊಗು ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ರೀತಿಡ್ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್ ನಿಯತ್‌ಡೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕಲೆನ್ ಬದ್ಕ್‌ದೊಟ್ಟು ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ದುಂಬುದ ಕಲಾವಿದೆರ್ ನಾಟಕೊಗಾದ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗಾದ್ ಕಷ್ಟ ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಭಿನಯ, ನಾಟಕ ರಚನೆ, ನಿರ್ದೇಶನ, ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಾ ಮಾತಾ ರೀತಿದ ಅನುಭವದ ರಂಗಕರ್ಮಿಯಾದ್ ಮೆನ್ಕ್ಯೆರ್ ರಾಘವೆರ್. ಆನಿದ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಕಲೊಟು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆದ್ ಪುದರ್‌ದ ಕಲಾವಿದೆರಾದ್ ಮೆರೆದಿತ್ತೆರ್. ಕಲಾ ಸೇವೆಗಾದ್ ತನ್ನ ಸಂಪಾದನೆನ್ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಕಾಲದಕ್ಕಲು ಬಂಗೊಡು ಮಲ್ದಿನ ರಂಗ ಪೊರ್ಂಬಾಟಿಕೆದ ಫಲಿತ, ಇತ್ತೆದ ರಂಗ ಭೂಮಿಡ್ ತೋಜುಂಡು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗೊಡು ಪುದರ್ ಮಲ್ದಿನ ಡಾ. ರಿಚರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನೊ ಮೇರೆನ್, ಯಾನ್ (ತಮ್ಮಲಕ್ಷಣ) ಕಲಾರಂಗೊಗು ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತಿನಪಗ, ರಿಚರ್ಡೆರ್ 1976ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಅರುಣ್–ಕಿರಣ್ ಪುದರ್‌ದ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೆರ್. ನೆತ್ತ ಪುದರ್‌ಡ್ ಯಾನ್ (ತಮ್ಮಲಕ್ಷಣ) ಬರೆತಿನ 'ಸತ್ಯ ಮುನೀಂಡಾ' ನಾಟಕೊನು ರಾಘವೆರ್ದನೇ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ಪಾದ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೆಕ್ ರಂಗಭೂಮಿದ ಅದ್ದೂರಿದ ತುಳುನಾಟಕ ಪಂಡ್ದ್ ಪುದರ್ ಆಂಡ್. ಈ ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ರಾಘವೆರ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಮಸ್ತ್ ಕಡೆಟ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಡ್‌ಂದ್ ಪನರೆ ಎಂಕ್ ಪೆರ್ಮೆ ಆಪುಂಡು.

1970–90ನೇ ಇಸವಿದ ಕಾಲಾವಧಿದಪಗ ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮಾದ ಪದತ ರಾಗೊನು ಸಂಗೀತೊಗು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಿನ ಸೂಪರ್ ಸಿನೆಮಾ ರಾಗೊಲೆಗ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಬರೆತಿನ ಗೀತಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್ ಬಾರೀ ಪುದರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ರೀತಿದ ಪದ ವರ್ಣನೆಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೇ ಸಮಯೊಡು ರಾಘವೆರೆಗ್ ದ್ವಾರಕೀಶ್ ಅಭಿನಯದ 'ಬೆಂಗಳೂರು ಭೂತ' ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮೊಗು ಗೀತಾರಚನೆಗ್ ಅವುಕಾಸ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಇಂಚ ರಾಘವೆರ್ ಚಲನಚಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗುಲಾ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆನ್ ತೋಜಾಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಐಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 'ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ' ತುಳು

ಸಿನಿಮೊಡು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಐಟ್ ಮೇರ್ ಬರೆತಿನ 'ತಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿ ಬಂದಿ ಎಂಕ್ ಒರಾ ನಿಕ್ಕ್ ಒರಾ' ಈ ಪದರಾಗ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಜನಕುಲೆಗ್ ನೆನಪುಂಡು.

ರಂಗಭೂಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಿನಿಮಾರಂಗ ನೆಟ್ಟ್ ರಡ್ಡೆಟ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ದ ಪುದರ್ ಪಡೆತಿನಾರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ. 'ಕಟೀಲ್‌ದ ದೇವಿ' 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ' 'ಕಿತ್ತೂರ ಚೆನ್ನಮ್ಮ' 'ಝುನ್ಸಿರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿ' 'ಬೆಳವಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ' ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಪಾತ್ರೊಲೆನ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆತಿನ ಮಹಾಮಲ್ಲ ನಟಿ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ. ಮೇರ್ ರಾಘವೆರ್ನ ಕಲಾ ಚಾತುರ್ಯನು ತೆರಿದಿನಾರ್, ಮೇರ್ ರಾಘವೆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕ, ಬೊಕ್ಕ ಸಿನೆಮೊಡು ಅಭಿನಯ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ಮೇರ್‌ನೊಟ್ಟುಗ್ ಬಾರಿ ಆತ್ಮೀಯೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಮೇರೆಡ್ದ್ ಒಂತೆ ರಾಘವೆರ್ನ ವಿಷಯ ತೆರಿಯೊನ್‌ಗಾ –

" 'ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ' ತುಳು ಸಿನಿಮೊಡು ಯಾನ್ ನಾಯಕಿ–ಸಿರಿನ ಪಾತ್ರೊನು ಮಲ್ತದೆ. ಈ ಸಿನಿಮೊಡು ರಾಘವೆರ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ ಸಿನಿಮಾದ ಶೂಟಿಂಗ್ 1976ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪಡೀಲ್‌ದ ಬಡಿಲಗುತ್ತುಡು ಆವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗ ಅವುಲು ಯಾನ್ ರಾಘವೆರೆನ್ ಸುರುಟು ತೂಯಿನಿ. ಸಪೂರ ಉದ್ದ ಜೀವ, ತೆಲಿಕೆ ಮೋನೆ, ಆರೆನ್ ತೂನಗನೇ ಪಾತೆರಗಾಂದ್ ಆಪುಂಡು. ಮೇರೆನ ಪುದರ್‌ನ್ ದುಂಬೇ ಯಾನ್ ಕೇನ್‌ದಿತ್ತೆ–ತೆರಿದಿತ್ತೆ. ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಕೊಮಿಡಿ ಆ್ಯಕ್ಟರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್, ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶನನುಲಾ ಮಲ್ತೊದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಾ ಎದುರೆದುರು ತೂಯಿನಿ, ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ ಸಿನಿಮಾದ ಶೂಟಿಂಗ್ ಜಾಗೆಡ್. ಆವುಲು ಆರ್‌ಡ ದಿನಾ ಪಾತೆರ್ದ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಎಂಕ್‌ಲ್ಡ ಬಂಧುತ್ವ ಬುಲೆಂಡ್. ತಮಾಷೆ ಪಾತೆರೊಂದು ಶೂಟಿಂಗ್‌ದಪಗ ಮಕ್ಕರ್‌ಡೇ ದಿನ ಕರಿತೊಂದಿತ್ತ. ರಾಘವೆರ್‌ಡ ಪಾತೆರನಗ ತೆಲಿಕೆಗ್ ದಾಲ ಕಮ್ಮಿಜ್ಜಿ, ಆರ್ ಏಪಲಾ ಕುಸಾಲ್‌ಡೇ ಪಾತೆರುನು. ಆರ್ನ ನಡವಳಿಕೆನ್ ಯಾನ್ ಮೆಚ್ಚಿದೆ, ಸಜ್ಜನಿಕೆದ ನರಮಾನಿ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಚಾರೊಡುಲಾ ಭಾರಿ ಬೆರಿಸಾಯ ಆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೇರ್ನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಯಾನ್ ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕೊಡು ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಮೇರ್ ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಜೀವ ಕೊರುತಿನಾರ್. ತುಳುಟು ಮಸ್ತ್ ಪದಲಾ ಬರೆತೆರ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಪೊಣೆತಿನಾರ್. ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಆರೆನ್ ನೆನವರಿಕೆ ಮಲ್ಪೊಡೇ. ಎನ್ನ ನಟನೆದ ಏಳಿಗೆಡ್ ಆರ್ನ್ಲಾ ಕೊಡುಗೆ ಉಂಡು.

1981 ಇಸವಿಡ್ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಬರೆತಿನ 'ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ' ತುಳುನಾಟಕೊಡು ಜೆ. ರವೀಂದ್ರ, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಈ ಮೂಜಿ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರೊಟ್ಟುಗು ಯಾನ್ಲಾ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತದೆ. ಆಪಗ ಎಂಕ್‌ಲು ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟು ಕೂಡೊಂದು ಒಂಜಿ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ. ನಾಟಕ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ದಪಗ ಮಸ್ತ್ ಕುಶಿಯಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ' ಈ ನಾಟಕೊಡು ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರ್ ಎಂಕ್ ತಿದ್ದಿ, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ ಎಂಕ್ ಮಾಮು, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಎಂಕ್ ಆಣ್ಣೆ, ಯಾನ್ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಬಾಲೆ ರಾಧ. ನಾಟಕೊಡು ಇತ್ತಿನ ಈ ಪಾತ್ರದ ಸಂಬಂಧ ಎಂಕ್ಲ್‌ನಾ ನಿಜ ಜೀವನೊಡುಲಾ ಕೂಡ್ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದುವೇ ಮೋಕೆ ಎಂಕ್ಲ್‌ಡಾ ಮಾತೆರ್‌ಡ್ಲಾ ಪರ್ಮನೆಂಟಾದ್ ಒರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಎನನ್ ಏಪಲಾ ಬಾಲೆ ಇಂದ್‌ದೇ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎಂಕ್ ದಾದಂಡಾಲಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಡಿಮೆ ಆಂಡಾ? ಬಾಲೆಗ್ ದಾದಾಂಡ್‌ಂದ್ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎನಡ ಆತೊಂಜಿ ಪ್ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಒಡನಾಟ ಆರೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಉಳ್ಳಾಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಡ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಸಕ್ರಿಯೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ವರ್ಸಲಾ ಆವೊಂದುಪ್ಪುನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉತ್ಸವೊಡು ಮೇರೆಗ್ ಬಾರಿ ಉಮೇದ್. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಬರೆತಿನ 'ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ' ನಾಟಕೊಗು ಮೇರ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಊರುದ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವುಲೆನ್ ಕೂಡುಪಾಡೊಂದು ನಾಟಕ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆರೆನ ಈ ರೀತಿದ ಪ್ರಯತ್ನೊನು ಮೆಚ್ಚೊಡೇ. ಈ ನಾಟಕೊಡು ಆರೆನ ಡೈರೆಕ್ಷನ್‌ಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ

ರಾಣಿನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತಿನ ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಕುಶಿಯಾತ್‌ಂಡ್. ನಾಟಕ ತೂಯಿನ ಜನಕ್ಲುಲಾ ಕುಶಿ ಪಡೆತೆರ್. ಇಂಚಿನ ಆವೇತೋ ಕಲಾಚಾತುರ್ಪುನು ರಾಘವೆರ್ ತೋಜಾದೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಆವೇತೊ ಸಾಧನೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರ್ತೆರ್. ಆರೆನ್ ನಮ ಮದಪ್ಪರೆ ಆವಂದ್", ಪಂಡ್ದ್ ನಟಿ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ ರಾಘವೆರನ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ಪೆರ್.

ರಾಘವೆರ್ ಕಲೆ, ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಮೋಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಐತ್ತ ಕಾರ್ಯರೂಪುಗು ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಬೆನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಟ್ಯಾಬ್ಲೊದ ದೃಶ್ಯ ರೂಪಕೊಗುಲಾ ಕಥಾ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆದ್ ನಿರೂಪಣೆಲಾ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆಪಗದ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ರಾಘವೆರ್ನ ಪೊಲಬು ಪುದರ್ ಮಸ್ತ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಊರುದಕ್‌ಲೆಗ್ಲಾ ರಾಘವೆರ್ ಪಂಡ ಬಾರೀ ಪ್ರೀತಿ. ಮಸ್ತ್ ಜನ ಮೋಕೆದ ಅಭಿಮಾನಿಲು ಏಪಲಾ ಆರ್ನ ಅಂಗಡಿಗ್ ಬತ್ತ್ ಪಾತೆರಂದೆ ಸೀದಾ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ 'ಆರ್ಕೆ' ಆಪಗದ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಯಭಾರಿಂದ್‌ಲಾ ಪನೊಲಿ.

ಇಂಚ ಸಿನೆಮಾ, ನಾಟಕ ರಂಗದ ಸೇವೆ ಅತ್ತಾವಂದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆದ ಕೂಟಾಟೊಡ್‌ಲಾ ರಾಘವೆರ್ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲೆರಾದಿತೆರ್. ಊರಿಡೀ ಪುದರ್ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯೊಂದು, ಪೊರ್ಲುದ ಸಂಸಾರೊದೊಟ್ಟುಗು ನೆಮ್ಮದಿದ ಬಾಳ್ವೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಉದಯ ಕುಮಾರ್, ಆರ್. ಕೆ, ನಯನ ಕುಮಾರಿ, ವಿನಯ ಕುಮಾರ್, ಆರ್. ಕೆ, ಸುಮನ ಕುಮಾರಿ, ಇಂಚ ನಾಲ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಪಡೆಯೊಂದು ಪೊರ್ಲುಡೇ ರಾಘವೆರ್‌ನ ಸಂಸಾರದ ಬದ್‌ಕ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ಮುಖಂಡೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ಊರುಡು 'ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಬಿಲ್ಲವ ಸಂಘ' ಸ್ಥಾಪನೆಗಾದ್ ಪೊಣೆತಿನಾರ್. ಈ ಸಂಘೊಡು ಅಲ್ತ ಜವರೆನ್ ಕೂಡುಪಾಡೊಂದು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆನ್‌ಲಾ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ತಾನ್ ನೆಲೆಯಾದಿತ್ತಿನ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯಡ್‌ದ ಗ್ರಾಮದ ಉದ್ಧಾರೊಗುಲಾ ಊರುದಕ್ಕಲೆನ್ ಸೇರ್ಸಾವೊಂದು ತನಡ್ದ್ ಆಪಿನಾತ್ ಮಟ್ಟೊಡು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ವಿಚಾರೊನು ಮೇರನೊಟ್ಟುಗು ಅಲ್ತ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆದ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಯೊಡು ಜತೆಯಾದ್ ಇತ್ತಿನ ಆರೆನ ದೊಸ್ತಿಯಾಯಿನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೊರಸಾನರೆಡ್ದ್ ತೆರಿಯೊನಗ –

"ಕಡಲಕರೆ ಬರಿತ ಉಳ್ಳಾಲ ಊರುಡು ಒಂಜಿ ಮೈಲ್‌ಗಲ್ಲ್ ಊರ್ದಿನ ಮಹನೀಯೆ ಪಂಡ, ಅವು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್. ಎಂಕುಲು ಆತ್ಮೀಯತೆಡ್ ರಾಘವೆರೇ ಪಂಡ್ದ್ ಆರೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತ. ಮೇರ್ನ ಪುದರ್‌ನ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಜನಕುಲು ಏಪೊಗ್ಲಾ ಮದಪಯೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಓವೇ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯೊಲುಪ್ಪಡ್ ಐಟ್ ರಾಘವೆರ್ನ ಪುದರ್ ಎದುರುಗು ಬರ್ಪುಂಡೇ. ಮುಲ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೊಟು ಆರ್ ಒಂಜಿ ಬೊಲ್ಪು. ಅಂಚಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನನೇ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಬೇಜಾರ್.

ಉಳ್ಳಾಲದ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯಡ್ ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ಶ್ರೀ ಮಲರಾಯ ದೈವಸಾನ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ದೈವಸಾನದ ಕೈತಲ್‌ಡ್ ಆನಂದಣ್ಣನ ಹೋಟಲ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್, ಅವುಲು ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತುಡು ಯಾನ್ (ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೊರಸಾನರ್), ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಶಿವಾನಂದ ಅಂಚನ್, ಬೀಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಸುಂದರ್, ಉಪೇಂದ್ರೆರ್, ರಾಘವ ಉಳ್ಳಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಏಪಲಾ ಸೇರ್‍ಯೊಂದಿತ್ತ. ಆಪಗದ ಸಮಯೊಡು ರಾಘವೆರ್ ಮಲರಾಯ ದೈವಸಾನದ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರ್‌ಲಾ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸೆರ್‌ಲಾ ಆಯೆರ್. ಎಂಕ್ಲು ಅವುಲು ಕೂಟಕೂಡೊಂದು ಮಸ್ತ್ ವಿಚಾರಲೆನ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತ. ಪಾತೆರ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯಡು ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಬಿಲ್ಲವ ಸಂಘೊನು ಕಟ್ಟೊಡು ಪನ್ಪಿನ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬತ್ತ. ಕಡೆಕ್ 1976ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಮಲರಾಯ ದೈವಸಾನದ ಚಾವಡಿಡೇ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಸ್ವಾಮಿನ ಪೋಟೊ ದೀದ್ ಭಜನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿಯ. ನೆಕ್ಕ್ ಎಂಕ್ಲ್‌ನೊಟ್ಟುಗು ರಾಘವೆರ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ದೆರ್. ಆನಿದ ಆ ಕಾಲೊಡು ಊರು ಪೂರಾ ಒಟ್ಟುಕೂಡುದ್ ವಂತಿಗೆ ಪಾಡೊಂದು, ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ಗ್ರಾಮೊಡು ಜಾಗ್ ನಾಡ್‌ದ್, ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟೋಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 1986ನೇ ಇಸವಿಡ್ 'ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಬಿಲ್ಲವ ಸಂಘ'ದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ. ನೆಕ್ಕ್ ಎಂಕ್ಲ್‌ನ ಒಟ್ಟುಗು ರಾಘವೆರ್‌ಲಾ ಕೈಕೂಡಾದೆರ್. ಈ ಸಂಘೊಗು ರಾಘವೆರ್ನ್ ಬೆಗರ್‌ಲಾ ಉಂಡು, ಸಾಧನೆಲಾ ಉಂಡು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಈ ಸಂಘೊಡು ರಾಘವೆರ್ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದ್, ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರೆರಾದ್‌ಲಾ ಕೆಲವು ವರ್ಸ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ಊರು ಉದ್ಧಾರೊಗು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆ ಮದಪ್ಪೆರೆನೇ ಆಪುಜಿ." ಪಂಡ್ದ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೊರಸಾನೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

1980ನೇ ಇಸವಿಡ್ ರಾಘವೆರ್ ಕುಡ್ಲಡಿತ್ತಿನ ಕೆಲಸನ್ ಬುಡ್ದ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಡೇ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್‌ದ ಕೈತಲ್‌ದ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಡ್ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಒಂಜಿ ಅಂಗಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 'ಆರ್ಕೆ ಟೈಮ್ ಸರ್ವಿಸ್' ಪನ್ಪಿನ ಸ್ವಂತ ಅಂಗಡಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಬೇರಾದ ಮಿತ್ತ್ ಹೆಚ್ಚ ಗಮನ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಡಲಾ, ಕುಡ್ಲದ ನಾಟಕದ ಸಂಪರ್ಕೊನು ಬುಡ್ತಿಜೆರ್. ಅಭಿನಯ, ನಿರ್ದೇಶನ, ಪದ ಬರೆಪಿನ, ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವುನ, ಇಂಚ ಮಾತಾ ರೀತಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ರಂಗಭೂಮಿದ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪೊಸಬೆರ್ ಬರೆತಿನ ನಾಟಕ ತಿದ್ದ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ 'ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ' ನಾಟಕೊಡ್ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರ, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಈ ಮೂಜಿ ಜೊತೆಗಾರರೆನ ಕಲ್ವೆರೆನ ಪಾತ್ರ ಬಾರೀ ಮಿಂಚೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್, ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಬಹುಮಾನಲಾ ಪಡೆತೆರ್. ಅಂಚನೇ ಆರ್. ಎನ್. ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿದ ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್‌ರೆನ 'ದಿಕ್ಕ್ ತತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ' ನಾಟಕೊಡು ಶರವು ಬಾಬು ಭಟ್, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ತಮ್ಮಲಕ್ಷ್ಮಣೆರೆನ ರೋಬರ್ಟ್–ಮಾರುತಿ–ಕೀರ್ತಿ ಈ ಪುದರ್‌ದ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರದ ಈ ಮೂವೆರೆ ಜೋಡಿ ಬಾರೀ ಪುದರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಈ ನಾಟಕ ಪಂತೊಡು ದಿಂಜ ಕಡೆ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್‌ರೆನ 'ಬಿರ್ದ್‌ದ ಭೈರವೆರ್' ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕೊಡು ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ಹರಿದಾಸ್ ಚೌಟರೆನ ಭೈರವೆರ ಪಾತ್ರದ ನಡುಟು ಗಣೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಘವೆರ್‌ನ ಲಚ್ಚು–ಮೈಂದಾ ಪಂಡಿತನ ಪಾತ್ರೊಲು ನೈಜ ಅಭಿನಯೊಡು ನಾಟಕ ರೈಸೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚನೇ 'ಕಾನೂನುದ ಕಣ್ಣ್' ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ, ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿನ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ'ದ ಗೋವಿಂದನ ಪಾತ್ರ. 'ಸತ್ಯ ಮುನಿಂಡಾ' ನಾಟಕೊಡು ಯು. ಪಿ. ಕುಂದರ್, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಜೋಡಿ ರಂಗೊಡು ಮೆನ್ಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯು. ಆರ್. ಚಂದರೆನ 'ಕಲ್ಲುಟ್ಟಿ–ಕಲ್ಕುಡ' ನಾಟಕ, ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್, ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ್ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ್, ರತ್ನಾಕರ್ ಕಾವೂರು, ಮಾಧವ ಜಪ್ಪುಪಟ್ನ, ಗಂಗಾಧರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್, ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ್ ಉಳ್ಳಾಲ್, ವಿಶು ಕುಮಾರ್, ಮೊಯಿದಿನಬ್ಬ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ನಾಟಕಗಾರೆರ್ನ ನಾಟಕೊನು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಗೊಬ್ಬಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಚರಣ್ ಕುಮಾರ್, ಎ. ಕೆ. ವಿಜಯ್, ವಸಂತ ಕದ್ರಿ, ಮುರಳೀಧರ ಕಾಮತ್ ಇಂಚಿನ ಕೆಲವು ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕೆರೆಡ ಪದಕು ರಾಗ ಪಾಡ್‌ಪಾವೊಂದು ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶನಲಾ ಮಲ್ತದೆರ್.

ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿ, ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್, ಆನಂದ ಗಾಣಿಗ
ಬೊಕ್ಕ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್

ತನ್ನ ಒಡನಾಟದ ಕಲಾವಿದೆರಾಯಿನ ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ಜೆ. ರವೀಂದ್ರ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಕದ್ರಿ, ಆರ್. ಕೆ. ಮಂಗಳೂರು, ಗಣೇಶ್ ಕುಮಾರ್, ಗಂಗಾಧರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಉಮೇಶ್ ಅಮೀನ್, ಎಂ. ಎಸ್. ರಾವ್, ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್, ಲಕ್ಷಣ್ ಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲೂರು, ಎಸ್. ರಾಮ್‌ದಾಸ್, ರಾಮ್‌ದಾಸ್ ದೇವಾಡಿಗ, ಅನಿಲ್ ಕುಮಾರ್, ದಿನೇಶ್ ಅತ್ತಾವರ್, ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷಣ್, ಬಾಬು ಭಟ್, ಸುರೇಂದ್ರ ಬಾಬುಗುಡ್ಡೆ, ಅಚ್ಚ್ಯುತ ಕಲ್ಲಾಪು, ಕೆ. ವಿ. ಭಟ್, ರಮಾನಾಥ ಆಳ್ವ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕುಮುದಾ ಬಾರ್ಕೂರು, ಮಾಧವ ಜಪ್ಪು ಪಟ್ನ, ಕ್ಯಾಲಿ ಅತ್ತಾವರ್, ಜಯಶೀಲ, ರೋಹಿಣಿ ಜಗರಾಮ್, ವೀಣಾ, ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್, ಆನಂದ್ ಬೋಳಾರ್, ನವೀನ್ ಡಿ. ಪಡೀಲ್ ಇಂಚ ನನಲಾತ್ ಮಸ್ತ್ ಕಲಾವಿದೆರೊಟ್ಟುಗು ನಾಟಕದ ರಂಗದ ಕಲೊಟು ಜೊತೆಯಾದ್ ಬೆನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಪೊಸ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಕನತಿನ ಕೀರ್ತಿ ಮೆರೆಗ್ ಉಂಡು. ಐಟ್ ಒರಿ ನಮ್ಮ ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಮಲ್ದೆರ್.

'ತುಳುನಾಡ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್' ಪನ್ಪಿನ ಬಿರುದುಡು ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಮಲ್ದಿನಾರ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪುಗರ್ತೆದ ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದೆ ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್. ಮೇರ್ನ ಪುದರ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮೊಡುದಾತ್ರ ಇಡೀ ಜಗತ್ತ್‌ಗೇ ತೆರಿದುಂಡು. ಮೇರೆಗ್ ರಂಗಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತ್ ಸುರುತ ಪಜ್ಜೆನ್ ದೀಪಾಯಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್. ಮೇರ್ನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್ ಸುರುಟು ಮೋನೆಗ್ ಬಣ್ಣ ಪಾಡ್ದಿನಿ. ಮೇರ್ನ ರಂಗ್‌ದ ಲೋಕದ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾದಿದ

ಸುರುತ ಗುರು ಉಂದುವೇ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್.

ಗುರು ಸಮಾನರಾಯಿನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ವಿಚಾರೊಡು ಹಾಸ್ಯ ನಟೆ ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್ ದಾದ ಪನ್ತೆರ್ಂದ್ ತೆರಿಯೊನ್‌ಗ –

"ಯಾನ್ 'ತುಳುನಾಡ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್' ಪನ್ಪಿನ ಪುರ್ಗತೆ ಪಡೆವೆರೆಗ್ ಮೂಲ ಪುರುಷೆ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್, ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಶ್ರೀ ದೇವದಾಸ್ ಕಾಪಿಕಾಡ್, ಮೊಕುಲು ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಗುರುಕುಲು. ಯಾನ್ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ಲಾ ಪಾತೆರ್ನ್‌ಗ ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಪುದರ್ ಪನ್ಪೆ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ್ ನೆನಪುವೆ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಮೇರ್ ಎಂಕ್ ರಂಗಭೂಮಿನ್ ಸುರು ತೋಜಾಯಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆ.

ಯಾನ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದುಪ್ಪುನಗ, ಎನ್ನ ಪದಾರ್ಡ್ ವರ್ಸೊ ಪ್ರಾಯದಪಗ ಬೋಳಾರ ಶಾಲೆದ ಸ್ಟೇಜ್‌ಡ್ ಯಾನ್ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಮಲ್ತದೆ. ಯಾನ್ ಬಾಲ ಕಲಾವಿದೆಯಾದ್ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ದಿನ ನಾಟಕದ ಪುದರ್ 'ಬ್ರಹ್ಮನ ಬರವು' ಈ ನಾಟಕೊನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ದಿನಾರ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್. ಮೇರ್ ಎಂಕ್ ನಾಟಕೊಡು ಅಭಿನಯ ಮಲ್ಲರೆ ಕಲ್ಪಾಯಿನ ಎನ್ನ ಮಾಸ್ಟ್ರ್. 'ಬ್ರಹ್ಮನ ಬರವು' ಈ ನಾಟಕೊಡು ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನ ಗಂಗಾಧರ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಳಕೆ ಮೇರ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ, ಯಾನ್ ಆರ್ನ ಮಗೆಯಾದ್ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಒಂಜೊಂಜೆ ನಾಟಕೊಡು ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರು ಮಲ್ತನಿ.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್, ಎನ್ನ ಆ ಕಾಲೊಡೇ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಕೊಮಿಡಿ ಆ್ಯಕ್ಟರ್. ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್, ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್, ಯು. ಪಿ. ಕುಂದರ್, ಜಗತ್ಪಾಲ್ ಮೊಕುಲು ಮಾತಾ ಆಪಗದ ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದೆರ್. ಮೊಕುಲ್ನ ಮಾತ ಅಭಿನಯ ತೂದೆ, ಯಾನ್ಲಾ ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದೆ ಆಯೆ ಪಂಡ್ದ್ ಪನರೆ ಎಂಕ್ ಪೆರ್ಮೆ ಆಪುಂಡು.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಅಭಿನಯ ಮಲ್ಪುನ ಅವುಕಾಸ ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಸರ್ತಿ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ಉಳ್ಳಾಲ ಮೇರ್ ಬರೆತಿನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ದಿನ 'ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ' ನಾಟಕೊಡು ರಾಘವೆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಯಾನ್, ನವೀನ್ ಡಿ. ಪಡೀಲ್, ಆನಂದ ಬೋಳಾರ್ ಎಂಕುಲು ಮಾತ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದ. ಮುಂಬಯಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂಚ ಪರಊರುಡು ಮಸ್ತ್ ಕಡೆಟ್ ಈ ನಾಟಕ ಪದರ್ಶನ ಮಲ್ಪರೆ ರಾಘವೆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ತಿರುಗಾಟ ಮಲ್ತ್‌ದಂದ್ ಪನರೆ ಕುಸಿಯಾಪುಂಡು.

ಸೀದಾ ನಡವಳಿಕೆದ ರಾಘವಣ್ಣಡ್ದ್ ಯಾನ್ ಮಸ್ತ್ ವಿಷಯ ಕಲ್ತದೆ. ಶಿಸ್ತು, ಶ್ರದ್ಧೆ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆಗ್ ನಾಟಕೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಉಮೇದ್, ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಉಪ್ಪುನ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕಲಾವಿದನ್ ಆರ್ ಮೋಕೆ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂನಗ ಕುಶಿಯಾಪುಂಡು. ಆರ್ನ ಈ ಗುಣಕುಲು ಪೂರಾ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸಗ್ ಸರಿ ಮುಟ್ಟುದುಂಡು.

ಎನ್ನ ಜೀವನ ಸಾದಿಡ್ ಎತ್ತರೊಗು ಏರ್ದ್ ಮುಟ್ಟುನ ಪ್ರತಿ ಕಾಲೊಡ್ಲಾ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ್ ಯಾನ್ ನೆನಪುವೆ. ಆರ್ ನಮ್ಮ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆಂದ್ ಪನರೆ ಪೆರ್ಮೆ ಆಪುಂಡು." ಪಂಡ್ದ್ ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್ ಪಂಡೆರ್.

ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದ ನಡುಟು ಊರುದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ದ್, ಜವನೆರೆನ್ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಊರುದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಗ್, ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್, ಮಸ್ತ್ ಜನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ತರಬೇತಿ ಕೊರ್ದು ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಕನತೆರ್. ಅಂಚ ಊರುದಕುಲೇ ಆಯಿನ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಉಳ್ಳಾಲ್, ಜೀವನ್ ಉಳ್ಳಾಲ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಉಳ್ಳಾಲ್, ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಟೈಲರ್, ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್ ಉಳ್ಳಾಲ್, ಗಣೇಶ್ ಉಳ್ಳಾಲ್, ಪುರುಷೋತ್ತಮ್ ಸಾಲ್ಯಾನ್, ರೋಹಿದಾಸ್ ಬಂಗೇರ, ಪದ್ಮನಾಭ ಪುತ್ರನ್, ಸುಭಾಷ್ ಮೊಗವೀರ ಪಟ್ನ, ದೇವಕಿ ಆರ್. ಉಳ್ಳಾಲ್, ರಹೀಂ ಉಚ್ಚಿಲ ಇಂಚ ಪೊಸಬೆರೆನ್ ಕೂಡು ಪಾಡೊಂದು ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಗೊಬ್ಬಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪದ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ರಂಗ ವೇದಿಕೆದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆನ್ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಈ ರೀತಿಡ್ ರಾಘವೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಗುರು ಆದಿತ್ತೆರ್.

ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯದ ಊರುಡು ತಾನೇ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬುಲೆಪಾಯಿನ, ಬ್ರಹ್ಮ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಬಿಲ್ಲವ ಸಂಘೊಡು ತಾನೇ ಬರೆತಿನ 'ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆ' ನಾಟಕೊನು ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಈ ನಾಟಕೊಡು ರಾಘವೆರ್, ತನ್ನ ಮಲ್ಲ ಮಗೆ ಉದಯಗ್, ಎಲ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಗುರುನ ಪಾತ್ರನೊ ಕೊರ್ದು ಅಭಿನಯ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿನ್ ಪನ್ದ್ ಕೊರ್ದು, ನಾಟಕೊಡು ನಟನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪಾಠೊನುಲಾ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಮೇರೆ ಸ್ವಂತ ಬರೆದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತಿನ 'ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬರ್ಪಲ್' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ನಾಟಕೊನು ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಸೇರಿಸಾವೊಂದು, ಕುಡ್ಲದ ಊರುಡು ಪುರಭವನೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೆರ್‌ನ ಮನಸ್ಸ್ ಗೆಂದಿನ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಮೆರೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ದೂರದರ್ಶನ ಬರ್ಪಿನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಮೇರ್ ಬರೆದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ದಿನ 'ಮಿಲಿಟ್ರಿದಾಯೆ ಕಂಡನಿ' ಪನ್ಪಿನ ಸುರುತ ರೇಡಿಯೋ ತುಳುನಾಟಕ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಪ್ರಸಾರ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಬರೆತಿನ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ, ನವ್ಯಗೀತೆ, ಭಾವಗೀತೆ, ಜನಪದಗೀತೆ ಇಂಚಿನ ಸುಮಾರ್ ಪದಕುಲು ಇತ್ತಿನ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿಲು ದಿಂಜ ಬೊಳ್ಪುಗು ಬೈದ್ಂಡ್. ಐಟ್ 'ಮದಿಮಯೆ-ಮದಿಮಲ್' ತುಳು ಪದತ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಚಾರೊಡು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳು ಪದ ಬರೆಪಿನಿ ಪನ್ನಗ ಆರ್ಕೆಗ್ ನೀರ್ ಪರಿನಾತ್ ಸಲೀಸ್. ನಾಟಕ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಾಂದೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗುಲಾ ಮೆರೆಡ ಪದ ಬರೆಪಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಕೊನೊತೆರ್.

ರಾಮಚಂದ್ರ ಉಳ್ಳಾಲೆರ್ ಬರೆತಿನ 'ಗೌರಿ ಮೆಚ್ಚಿನ ಶಂಕರೆ' ನಾಟಕೊನು ತಿದ್ದ್‌ದ್ 'ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ಪೊಡಿ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸಂಗಮ ಕಲಾವಿದೆರ್‌ನ ಮೂಲಕ ಮುಪ್ಪಡ್ದ್‌ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಇಂಚ ಮುಂಬಯಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಪರಊರುಡು ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ದೆರ್. ಕುಡ್ಲ, ಬೆಂಗರೆ, ಹೊೖಗೆಬಜಾರ್, ಸುರತ್ಕಲ್, ಉಡುಪಿ, ಕಾರ್ಕಳ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಇಂಚ ಊರು ಪರಊರುಡ್ಲಾ ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರೆನ ಪುದರ್ ಕೇನಂದಿನಕುಲು ಇಜ್ಜೆರ್. ಐನೂದೆಡ್ದ್ ಮಿಕ್ಕ್‌ದ್ ತುಳು ನಾಟಕೊನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತಿನ ಕೀರ್ತಿ ರಾಘವೆರೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಸಂದುಂಡ್.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರ್ ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಗಾಯನ ಇಂಚ ಮನೋರಂಜನೆದ ಸ್ಪರ್ಧೆಲೆಗ್ ತೀರ್ಪುಗಾರೆರಾದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಊರ ಪರವೂರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆದ ಚಟುವಟಿಕೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಐಟ್ ಪುಗರ್ತೆದ ಉದ್ಯಮಿ ಕೆ. ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ದ್ ಅರೆಗ್ ಬೆರಿ ಸಾಯ ಆದ್ ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟುದ 'ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಬಿಲ್ಲವ ಯುವ ವೇದಿಕೆ'ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯೊಲೆಡ್ ಪುದರ್ ಮಲ್ದಿನ ಕೆ. ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್, ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕುಡ್ಲದ ಟೌನ್ ಹಾಲ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಟು ಎಂಕ್ (ಲೇಖಕೆರ್) ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಕೆ. ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್ ಎನಡ ರಾಘವ ಉಳ್ಳಾಲರ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪಂತಿನ ಪಾತೆರೆ ನೆನೆಪಾಂಡ್.

ಪುತ್ತೂರುಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕೆ.ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯೊಲೆಗಾದ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಊರುಗ್ ಬತ್ತ್ ಸೇರೊಡಾಂಡ್. 1992ಡ್ದ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಇತ್ತಿನ ಕೆ.ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್, ರಾಘವೆರ್ನ ಮಾತಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆನ್

ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಡ್ ಕೆ. ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್‌ಲಾ ರಾಘವೆರ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟುಕೂಡುದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಆ ಸಮಯೊಡು ಸಮಾಜೊಗು ಬೋಡಾದ್ ಜೀವ ಕೊರ್ಪಿನ ರಾಘವೆರ್ನ ನಿಷ್ಠೆ, ಬದ್ಧತೆನ್ ತೂದ್ ಕೆ. ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಕುಶಿಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ರಾಘವೆರ್ ಒಂಜಿ ಸಭೆನ್ ನಡಪಾವುನ ರೀತಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆತ ಆಸಕ್ತಿ, ಜವಣೆರೆನ್ ಕೂಡಾದ್ ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ, ಒವ್ವೇ ಕಾರ್ಯೊನು ಪೂರ್ಣ ಮಲ್ಪುನ ಜಬುದಾರಿಕೆ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ತೂದು ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾತ್‌ಂಡ್. ಎಂಕ್ಲ್ ಊರುದಕ್ಕುಲು ಮಾತಾ ಸೇರ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಮುಂದಾಳತ್ವೊಡು 2001ನೇ ಇಸವಿಡ್ ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟುಡು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನ 'ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಬಿಲ್ಲವ ಯುವ ವೇದಿಕೆ'ದ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕು ರಾಘವ ಉಳ್ಳಾಲ ಮೆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್, ಆರೆಗ್ ಸಮಾರಂಭದ ಪೂರ್ತಿ ಜಬುದಾರಿಕೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್. ಆರ್ ಅವೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ನಡಪಾದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬಿಲ್ಲವ ಯುವ ವೇದಿಕೆದ ಒವ್ವೇ ಕೆಲಸೊಲು ಉಪ್ಪಡ್ ಎನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ ಬೆರಿಸಹಾಯ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ ಇತ್ತೆಲಾ ನೆನಪುಂಡು ಅವೆನ್ ಮದಪರೆ ಸಾಧ್ಯಜ್ಜಿ. ಉಳ್ಳಾಲ ಊರುದ ಒಂಜಿ ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದ ಶಿಸ್ತು ನಿಯತ್ತ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ ಆದಿತ್ತೆರ್, ರಾಘವೆರ್ನ ಅಭಿಮಾನೊಡು, ಕೆ. ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್ ಈ ವಿಷಯೊನು ಎನಡ ಆನಿ ಪಂಡ್ದಿತ್ತೆರ್.

ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ ತನ್ನ ಕಾಯ ಬುಡ್ದು ಪರಲೋಕ ಸಂದ್ಯೆತ ಆಯಿನ ಆರೆನ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆದ ದಿನತಾನಿ ರಾಘವೆರ್ನ ಜೀವನ ತಾದಿದ ಪುಟೊಕುಲು ಇತ್ತಿನ 'ಕಲಾ ತುಡರ್' ಪುದರ್‌ದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನೆಕ್ಕ್ ಸಹಕಾರ ಸಹಾಯ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಕೆ. ಟಿ. ಸುವರ್ಣೆರ್.

ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ತುಳು ಬೊಳ್ಪುಡು "ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ" ಯಕ್ಷಗಾನ

ಯಕ್ಷಗಾನೊಡ್‌ಲಾ ತನ್ನ ಕಲಾಚಾತುರ್ಯನ್ ತೋಜಾದೆರ್. 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ' ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ಪಯ್ಯಬೈದನ ಪಾತ್ರೊನು ಮಸ್ತ್ ಸಾರಿ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ದಿಲ್ಲಿಡ್‌ಲಾ ಈ ಆಟದ ಪ್ರದರ್ಶನೊಡು ಬಣ್ಣ ಪಾಡೊಂದು ದಿಗಿಣ ನಲ್ತ್‌ದ್ ಆಟೊಡುಲಾ ಜನಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆತಿನಾರ್. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ವೇದಿಕೆದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟೊಡು ಮಸ್ತ್ ಸರಿ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಸಿನೆಮಾ ನಟೆ ಡಾ। ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್‌ರೆನ ಯೋಗಾಸನದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ, ರಂಗನಟೆ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರ್‌ಲಾ ಸುಮಾರ್ 20 ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚ-ಯೋಗಾಸನೊನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೆರೆಗ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಭಾರತ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ದ ಪಿ. ಟಿ. ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ತುಕರಾಮೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಳಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಯೋಗಾಸನ ಕಲ್ಪಾದಿನ ಗುರುಕುಲು.

ರಾಘವೆರ್ನ ಯೋಗಾಸನದ ವಿಷಯ ಪನ್ನಗ ನೆನಪಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ, ರಿಚಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನೆರ್‌ನ 'ಬದಿ' ಸಿನೆಮೊಗು ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಮಲ್ಪರೆ, ಐತ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಎಂಕುಲು ಮಾತಾ 2007ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಒರೊ ಬೆಂಗಳೂರು ಪೋದಿತ್ತ. ಎಂಕ್ನೊಟ್ಟು ಈ ಸಿನೆಮೊಡು ಮದ್ಮೆದ ಬ್ರೋಕರ್‌ನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ದಿನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರ್‌ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಅವುಲು ಬೆಂಗಳೂರುಡು, ಯಾನ್ (ತಮ್ಮಲಕ್ಷಣ), ಚರಣ್ ಕುಮಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಘವೆರ್ ಎಂಕುಲು ಮೂಜಿ ಜನಲಾ ಒಂಜೇ ರೂಮುಡ್ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತ. ಅಪಗ ಅವುಲು ರಾಘವೆರ್ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಂಗಿಡ್ ಯೋಗಾಸನ ಮಲ್ಪುನ ತೂದು ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಒರೊ ವಿಸ್ಮಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಜೀವದ ಆರೋಗ್ಯನ್ ಒರಿಪಾರೆ ಬೋಡಾದ್ ಉಂದೆನ್ ಆರ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಏಪಲಾ ಕಾಂಡೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಗೆ. ಆಪಗ ಆರ್ ಎಂಕ್ ಕಲ್ಪಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಆಸನೊನು ಇತ್ತೆಲಾ ಯಾನ್ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಯೋಗಾಸನ

ಮೇರ್ ನಿತ್ಯಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನ ಯೋಗಾಸನದ ರೀತಿ ರಿವಾಜಿಲೆನ್ ನಾಟಕೊಡುಲಾ ತೋಜಾವರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ವಿಚಾರೊನು ನಟೆ ಜೀವನ್ ಉಳ್ಳಾಲ್ ಎಂಕ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತಕೊರಿಯೆರ್.

ಜೀವನ್ ಉಳ್ಳಾಲ್ ನಾಟಕಕರ್ತೆ, ನಟೆ, ಎಡ್ಡೆ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ನಿರ್ದೇಶಕೆ, ಸಿನೆಮೊಡುಲಾ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಮಲ್ದೆರ್. ಮೇರ್ನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಮೂಡ್ದಿನ 'ಕಟೀಲ್ದಪ್ಪೆ ಉಲಾಲ್ದಿ' ಬೊಕ್ಕ 'ಕುದುರುದ ಸಿರಿ' ನಾಟಕೊಲು ಬಾರೀ ಯಶಸ್ಸ್‌ದ ಮಟ್ಟೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನೊಲು ಆವೊಂದುಂಡು. ಜೀವನ್ ಮೇರ್ನ, ನಾಟಕ ಗರಡಿದ ಮೂಲ ಗುರು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್. ಮೇರ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರ್ ತೋಜಾಯಿನ ನಾಟಕ ಕಲೆತ ಸಾದಿಡೇ ಬಲತೊಂದು ಪೋದು ಪುದರ್ ಮಲ್ದಿನ ಜವನೇ. ಜೀವನ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಊರುಡು ಇತ್ತಿನಾರ್. ಮೇರ್ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ತೆರಿಯೊನ್‌ಗ –

"ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್, ಮೇರ್ ಎನ್ನ ಶಾಲಾ ಜೀವನದ ಸುರತ ಗುರು. ಯಾನ್ 1985ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಭಾರತ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ 8ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಮೇರ್ ಬರೆತಿನ 'ಜಮೀನ್ದಾರ್ ಜಾರಪ್ಪೆ' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ನಾಟಕೊಡು ಎಂಕ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸೇಸು ಪನ್ಪಿನ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರೊನು ಕೊರ್ದು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಾಟಕ ರಂಗೊಗು ಮಿತರ್ಪಾಯಿನ ಎನ್ನ ಸುರತ ಗುರು. ಈ ನಾಟಕೊಡು ಎನ್ನೊಟ್ಟುಗು ರಾಘವೆರ್ನ ಮಗೆ ಉದಯೆಲಾ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತಿತ್ತೆ.

ಎನ್ನ ಶಾಲಾ ದಿನೊಕುಲು ಕರಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ವಿಕ್ರಮ ಮಿತ್ರ ವೃಂದೊಗು ಸೇರ್ದ್, ಅಲ್ಪದ ಶಾರದೋತ್ಸವದ ಕಾಲಾವಧಿದಪಗ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸಲಾ ಮಲ್ಲುನ ನಾಟಕೊಗು, ರಾಘವೆರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ನಿರ್ದೇಶನನು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಕಲಾ ಗುರು ಆದಿತ್ತೆರ್. ಮೇರ್ನ ಗರಡಿಡ್ ನಾಟಕ ಕಲೆನ್ ಕಲ್ತಿನ ಎಂಕ್ ಇತ್ತೆ ಓವೇ ನಾಟಕೊನುಲಾ ಮಲ್ಪುನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಉಂಡುಂದು ಪನರೆ ಪೆರ್ಮೆ ಆಪುಂಡು.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ನಾಟಕಗಾರೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಎಡ್ಡೆ ಸಂಘಟಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಶಾರದೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿದ, ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ನಿಕೇತನ ಭವನದ ಉದ್ಘಾಟನೆದಪಗ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಗುರ್ಕಾರೆರಾದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ನೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಅವುಕಾಸ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಸಮಯೊಡು ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ಎಂಚ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ಪೊಡು ವಾ ರೀತಿಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಆರೆಡ್ದ್ ಯಾನ್ ಕಲ್ತದೆ.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಯೋಗ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆದಿತ್ತೆರ್. ನಿತ್ಯಲಾ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಮೇರ್, ಆರ್ನ ಶಿಷ್ಯೆರಾದಿತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪರೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಯೋಗಾಸನೊನು ನಾಟಕೊಡುಲಾ ತೋಜಾವರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಉಳ್ಳಾಲ ಮೋಗವೀರ ಶಾಲೆದ ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ವತಿಡ್ದ್ ಆತಿನ ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್‌ರ್ ಬರೆತಿನ 'ಕಾನೂನ್‌ದ ಕಣ್ಣ್' ನಾಟಕೊನು ಮೇರ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಐಟ್ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಕೊಮಿಡಿ ಪಾರ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಪಗ ಎನ್ನ ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆ ಪೋದು ಯಾನ್ ಜವನೇ ಆದ್ ಉಪ್ಪುನ ಕಾಲ. ಈ ನಾಟಕದ ಒಂಜಿ ದೃಶ್ಯೊಡು ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನ ಕೊಮಿಡಿ ಡೈಲಾಗ್ ಪಂಚ್ ಆಪಿನ ಎಂಡ್‌ದ ಪೊರ್ತುಡು ಎಂಕ್ ವೃಕ್ಷಾಸಾನೊಡು ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಉಂತುನ ಭಂಗಿದ ಯೋಗಾಸನ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರುದಿತ್ತೆರ್. ರಾಘವೆರ್ ಎನ್ನ ಕಲಾರಂಗದ ಸಾದಿಗ್ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾಯಿನ ಎನ್ನ ಕಲಾ ತುಡರ್." ಪಂಡ್ದ್ ಆರ್ನ ಶಿಷ್ಯೆ ಜೀವನ್ ಉಳ್ಳಾಲ್ ಪಂಡೆರ್.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಗೌರವ–ಪುರಸ್ಕಾರ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಐತ ಪುದರ್‌ದ ಪಟ್ಟಿ ತೆರಿಪಾವರೆ ಬೂಕುದ ಪುಟಕುಲು ಯಾವಂದ್. 'ಜಿಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಟಕ ಕಲಾವಿದರ ಒಕ್ಕೂಟ ಮೊಕುಲೆನ 'ತೌಳವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಇಂಚಿನ ಐಟ್ ಕೆಲವು ಮಾಮಲ್ಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಲು.

1992ನೇ ಇಸವಿಡ್ ರಾಘವೆರ್, ತುಳು ಸಿನೆಮಾ ರಂಗೊಡು ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ರಿಚರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನೊ ಮೆರೆನ 'ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೇರ್' ತುಳು ಸಿನೆಮಾಡ್ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಐಟ್ ಮೇರ್ ಬರೆತಿನ – "ಪುಟ್ಟುನವು ಚೈಪುನವು ಬೆಮ್ಮೆರೆ ಮೈಮೆ . . . . " ಈ ಪದ ಸೂಪರ್ ಹಿಟ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಸಿನಿಮಾದ ಕಲೊಟುಲಾ ಮೆರೆನ ಪುದರ್ ರೈಸೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

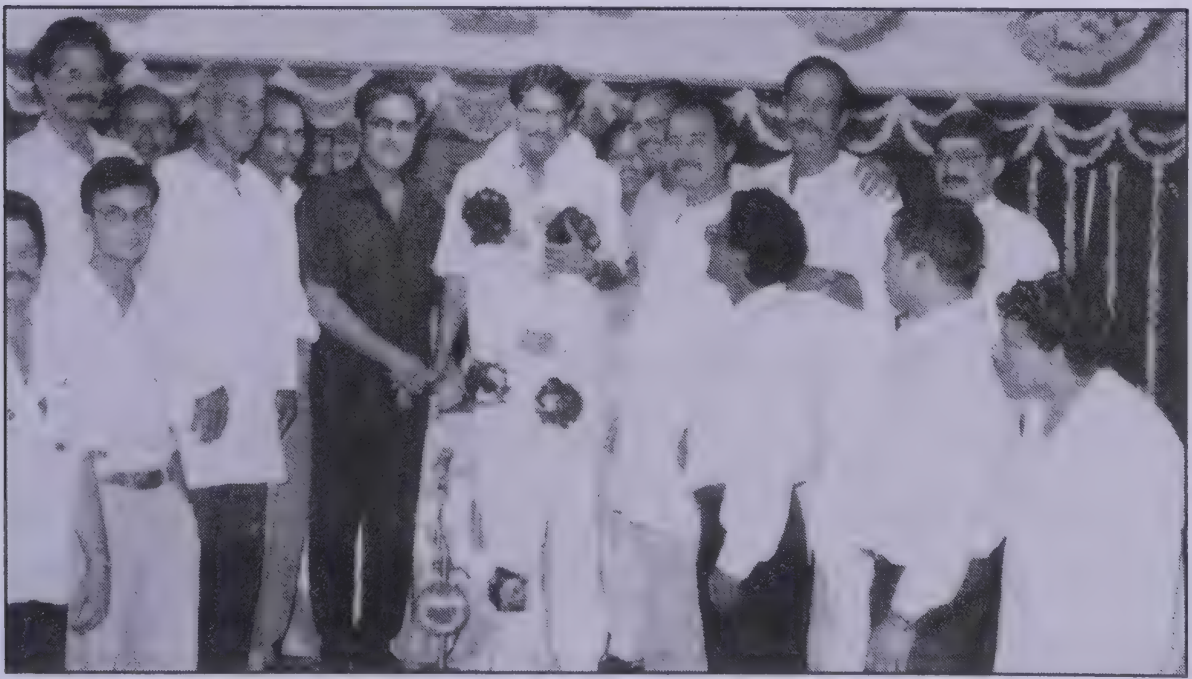

ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೇರ್ 105ನೇ ದಿನತ ಸಂಭ್ರಮ

ಆರ್ಕೆ 'ಬದಿ' ತುಳು ಸಿನಿಮೊಡು ಬ್ರೋಕರ್‌ನ ಪಾತ್ರ

2007ನೇ ಇಸವಿಡ್ ರಿಚರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನೆರ್‌ನ 'ಬದಿ' ಸಿನೆಮೊಡು ಮುಖ್ಯ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರೊದ ಬ್ರೋಕರ್‌ನ ನಟನೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಈ ಸಿನೆಮೊಗು ಪದಲಾ ಬರೆತೆರ್. ರಿಚರ್ಡೆರೆನ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಟು ರಾಘವೆರ್ ಒಟ್ಟುಗೂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರೆನ ಪ್ರತಿ ಸಿನಿಮೊಡು ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರೆನ ಪುದರ್ ಉಪ್ಪುಂಡು. 'ಕಾಜಾರ್' ಕೊಂಕಣಿ ಸಿನೆಮೊಡುಲಾ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

2010ಟ್ ಸುಧಾಕರ್ ಬನ್ನಂಜೆರ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತಿನ 'ದೇವೆರ್' ತುಳು ಸಿನೆಮೊಡು ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

2011ಟ್ ರಿಚರ್ಡೆರೆನ 'ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ನೀನೆ ನನ್ನಲ್ಲೂ ನೀನೆ' ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮೊಡುಲಾ ಕನ್ನಡ ನಟೆರೆನೊಟ್ಟುಗುಲಾ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

2012ಟ್ ದೇವದಾಸ್ ಕಾಪಿಕಾಡೆರೆನ 'ತೆಲಿಕೆದ ಬೊಳ್ಳಿ' ತುಳು ಸಿನೆಮೊಗು ಪದ ಬರೆತೆರ್. ತುಳು ಸಿನೆಮೊಗು ಸೇರಾಯಿನ ಪುಗರ್ತೆದ ನಟೆ ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರೆನ ಗಣೇಶ್ ನಾಟಕ ಸಭಾದ ಜಾನಪದ ಗೀತಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗ್ ತೀರ್ಪುಗಾರೆರಾದ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಉಂದು ರಾಘವೆರ್‌ನ ಅಕೇರಿದ ಕಲಾಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಉಂದೇ ವರ್ಷ ರಂಗ್‌ದ ಲೋಕದ ಬಣ್ಣ ಮಾಜಿದ್ ಪೋವುಂದ್ ಆರ್ ಎನ್ನಿದಿಜೆರ್.

ಆದರ್ಶ ಸಂಸಾರಸ್ಥೆರೆನ ಕರ್ತವ್ಯದ ಲೆಕ್ಕನೇ ನಾಲ್ ಜನ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪೊಲ್ಲುಡು ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ರೀತಿಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಉಂದು ಮೆರೆಗ್ ಸಂಸಾರೊಡಿತ್ತಿನ ಜಬುದಾರಿ ಮೋಕೆನ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ಜೀವನದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆನ್ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಂತೋಷ ಅರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಿಜವಾದ್ಲಾ ಮಾತಾ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಇಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ಉಪ್ಪೊಡು.

ಚುರುಕು ಚಾತುರ್ಯದ ಮೆದು ಸ್ವಭಾವದ 'ಆರ್ಕೆ' ಕಲಾರಂಗ, ವ್ಯಾಪಾರ ರಂಗ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸಾರ ಇಂಚಾ ಪೂರಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಾವೊಂದು, ಮಾತೆನ್ಲಾ ತೂವೊಂದು, ತಾನ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್, ಮಾತೆರೆನ್‌ಲಾ ತೆಲಿಪಾವೊಂದು ಪಾದರಸದಲೆಕ್ಕ ನಲ್ತೊಂದು, ಜವನೆರ್‌ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನ ರಾಘವೆರೆಗ್–

2012ನೇ ವರ್ಸೊದ ಅಕೇರಿಗ್, ತನ್ನ ಜೀವದ ಆರೋಗ್ಯಡ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೋಜಿಂಡ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಸೇರಿನಾರ್ ಅನಾರೋಗ್ಯೊಡ್ದ್ ಗೆಂದ್‌ದ್ ಬತ್ತಿಜೆರ್.

2013ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ 2ನೇ ದಿನತಾನಿ ತಾನ್ ಬರೆತಿನ ಪದದ ಸಾಲುದ ಲೆಕ್ಕ– ಪುಟ್ಟುನವು ಜೈಪುನವು ಬೆಮ್ಮೆರೆ ಮೈಮೆ . . .

ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕೊ

ರಾಘವೆರ್. . ಈ ಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತ್ ತನ್ನ ಬದುಕ್‌ನ್ ಮುಗಿತೊಂಡೆರ್. ಆಂಡಾ. . . ಆರೆನ ನೆಂಪು ಏಪಲಾ ನಮಡ ಉಪ್ಪುಂಡು.

ಆರ್ ಮಲ್ದಿನ, ಗುರುತು ದೀತಿನ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಕಲಾ ಸೇವೆಲೆಡ್ದ್‌ದಾತ್ರ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿನ ತುಳುವೆಯಾದ್ ನಮ್ಮ ನಡುಟು ಒರಿಯೆರ್.

ಪುಟ್ಟುನವು ಜೈಪುನವು ಬೆಮ್ಮೆರೆ ಮೈಮೆ ।
ತೆಟ್ಟಂದೆ ಬದುಕುನವೇ ನರಮಾನ್ಯೆ ಪೆರ್ಮೆ ।

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಬೆನ್ತಿನ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು –

- ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಬಿಲ್ಲವ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ (ರಿ) ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯ ಉಳ್ಳಾಲ, ಉಂದೆತ್ತ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ 2 ವರ್ಸ, ಗುರ್ಕಾರೆರಾದ್ 3 ವರ್ಸ, ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರೆರಾದ್ 2 ವರ್ಸ ಬೊಕ್ಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗ ಸ್ಥಾಪನೆದ ರುವಾರಿಯಾದ್‌ಲಾ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.
- ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೊಟ್ಟಾರ ಸ್ಥಾನ ಮಲರಾಯ ದೈವಸ್ಥಾನ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಯ, ಉಂದೆಟ್ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸರೆರಾದ್ 5 ವರ್ಸ ಬೊಕ್ಕ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ಅಕೇರಿದ ಕಾಲ ಮುಟ್ಟ ಸೇವೆ ಮಲ್ದೆರ್.
- ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ನಿಕೇತನ ಉಂದೆತ್ತ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್, ಒತ್ತು ಗುರ್ಕಾರೆರಾದ್ ಆರಂಭೊಡ್ದು ಅಕೇರಿದ ಕಾಲ ಮುಟ್ಟ ಸೇವೆ ಮಲ್ದೆರ್.
- ಉಳ್ಳಾಲ ಶ್ರೀ ಶಾರದೋತ್ಸವ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಭಾಗೊಡುಲಾ ಕಡೆ ಕಾಲ ಮುಟ್ಟ ಸೇವೆ ಮಲ್ದೆರ್.
- ಹಿಂದೂ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಮಿತಿ ಉಳ್ಳಾಲ, ಉಂದೆತ್ತ ಕಾರ್ಯಂತೆರಾದ್, ಸ್ಮಶಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಡುಲಾ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.
- ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಶ್ರೀ ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಸಂಚಾಲಕೆರಾದ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಭಾಗದ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್, ಕಾರ್ಯಂತೆರಾದ್, ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರೆಯಾದ್‌ಲಾ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್.
- ಉಳ್ಳಾಲ ಚೋಟಾ ಮಂಗಳೂರು ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಜಯ ಭಾರತ ಭಜನಾ ಮಂದಿರ, ಉಂದೆತ್ತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಲಹೆಗಾರೆರಾದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.
- ಉಳ್ಳಾಲ ಚೋಟಾ ಮಂಗಳೂರು ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಉಂದೆತ್ತ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿತ್ತೆರ್.
- ತುಳುನಾಟಕ ಕಲಾವಿದರ ಒಕ್ಕೂಟ ಮಂಗಳೂರು, ಉಂದೆತ್ತ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿತ್ತೆರ್.
- ಕೆಲವು ಕೋಡಿದ ಬಿಲ್ಲವ ಸಂಘದ ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರೆರಾದಿತ್ತೆರ್.
- ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಬಿಲ್ಲವ ವೇದಿಕೆ ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟು, ಉಂದೆತ್ತ ಸಲಹೆಗಾರೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಬಿಲ್ಲವರ ಯೂನಿಯನ್, ಉಂದೆತ್ತ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿತ್ತೆರ್.
- ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಕಲಾ ವೃಂದ (ರಿ) ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ವಿನಾಯಕ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿ ಉಳ್ಳಾಲ, ಉಂದೆತ್ತ ಕಲಾ ಪೋಷಕೆರ್‌ಲಾ ಆದಿತ್ತೆರ್.

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಕಲಾ ಸೇವೆ ಮಲ್ದಿನ ಕೆಲವು ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಲು

ನವ ತರುಣ ಕಲಾವೃಂದ, ಸಂಗಮ ಕಲಾವಿದರು, ವಿಕ್ರಮ ಮಿತ್ರ ವೃಂದ ಉಳ್ಳಾಲ, ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಯುವಕ ಮಂಡಲ ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟು, ಆದರ್ಶ ಮಿತ್ರ ಮಂಡಲ ಕೊಲ್ಯ, ರಾಮ ಭಜನಾ ಮಂದಿರ ಕೊಲ್ಯ, ಬದರ್ಸ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್, ಮೊಗವೀರ ಪಟ್ಣ ಉಳ್ಳಾಲ, ಅರುಣ್ ಕಿರಣ್ ಮಂಗಳೂರು, ಅರುಣೋದಯ ಕಲಾ ವಿಹಾರ ಸಂಘ, ಬೋಳಾರ ಯುವಕ ಸಂಘ, ಆರ್. ಎನ್ ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿ, ಕದ್ರಿಯ ಕಲಾವಿದರು,

ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಬರೆತಿನ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆ,

ಪೇಂಟೆದ ಪೊದು,

ಜಮೀನ್ದಾರ್ ಜಾರಪ್ಪೆ,

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬರ್ಪಲ್,

ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಕಾಳಗ,

ಪರಡೆ ಜೋಕೆ.

ಪದ ಬರೆತಿನ ಬೊಕ್ಕ ನಟನೆ ಮಲ್ದಿನ ಸಿನಿಮೊಲು

ಬೆಂಗಳೂರು ಭೂತ – ಕನ್ನಡ,

ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ – ತುಳು,

ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೇರ್ – ತುಳು,

ಬದಿ – ತುಳು,

ದೇವೆರ್ – ತುಳು,

ತೆಲಿಕೆದ ಬೊಳ್ಳಿ – ತುಳು,

ಕಾಜಾರ್ – ಕೊಂಕಣಿ,

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೊ ನೀನೆ ನನ್ನಲ್ಲೂ ನೀನೆ – ಕನ್ನಡ.

"ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ" ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಪದ

ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ।
ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ಎಂಕೊರ ।

ತಂಕರು : ಪೋ. . . ಒಲಿಮಡಲ್ ತೂ ತೂಟೆ ಕನಗ ।
ಆ ಕೊರಪೋಲು ಕೊರತೀಗ್ ಪನ್‌ಗ ಹ್ಯೊ ।

ಕೋರಸ್ : ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ।
ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ಎಂಕೊರ ।

ತಂಕರು : ಲೇ. . . ಲೇ ಲೇ ಇನಿ ನಂಕ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಉಲ್ಲಾಸ ।
ಆ. . . ನೆಲ ಬುಡ್ದು ಮುಟುದಲ್ಲ ಅಕ್ಕಸ ।
ಗಂಜಾ ತೆಲಿಯಾ ಪರ್‌ದ್ ಕುರುವೇ ಕುಡುಪು ಮೊಡೆದ್ ।
ಬದ್‌ಕಿನಾ ಪೊಣ್ಣಲೇ ನಲಿಪಿ ।

ಕೋರಸ್ : ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ।
ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ಎಂಕೊರ ।

ತಂಕರು : ಪೋ. . . ಪುಲಿಯೇರಿ ಕಲಿ ತೂರಿ ಕನಗ ।
ಆ. . .ಕರಿಮ್ಮೈರೆ ಪುದತೀಗ್ ಪನಗ ।

ಕೋರಸ್ : ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ।
ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ಎಂಕೊರ ।

ತಂಕರು : ಹಾ. . .ಅಯ್ಯೋ ಕಲಿ ಪರ್ದ್ ಚಲಿಯಾಂಡೆ ಉಲ್ಲಾಯಾ ।
ಹ್ಹೊ . . ಪಿಲಿಯಾದ್ ಪೊಲಿ ಬೊಡ್ಚಿ ದಮ್ಮಯಾ ।
ಮಾಲ್ದೀ ಮಾಚುನು ತೂಲೆ ಸೇಲೆ ಸೇಸುಲು ಮೂಲೆ ।
ಯೇರಾವು ದೊಕ್ಕುಲೆ ಪನ್‌ಲೆ ।

ಕೋರಸ್ : ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ।
ತಂರಕ್ಕನ ತಾಲಿಬಂದಿ ಎಂಕೊರ ಎಂಕೊರ ।

ತಂಕರು : ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ।
ಲೇ. . . ಲೇ ಲೇ ಲೆ ಆಂ. . .ವೂಂ ಪನ್ ಲೇ ।
ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ।

ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

"ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೇರ್" ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಪದ

ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಪನ್ಕ – ಲೇಲೇಲೇ ಲೇಗ।
ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಪನ್ಕ – ಲೇಲೇಲೇ ಲೇಗ।

ಪುಟ್ಟುನವು ಜೈಪುನವು ಬೆಮ್ಮೆರೆ ಮೈಮೆ।
ತೆಟ್ಟಂದೆ ಬದುಕುನವೇ ನರಮಾನ್ಯೆ ಪೆರ್ಮೆ।
ಕೇಲ್‌ದಾ ಉಲ್ಲಾರ್ ದೇಬೆರೇ ಆರ್।
ಮೂಲದ ಮಂದೆಲೆಗ್ ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೇರ್।

ಹಾ ಹಾ ಲೇಲೆ ಪಾಡುಗ . . ಪಾಡಿ ಲೇಲೆ।
ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಲೇ ಪನ್ಕ – ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಗ। (2 ಸಾರಿ)

ಒಕ್ಕೆಲೋ ಮುಕ್ಕೊಲೋ ಒಮ್ಮೆಡ್ ಕೂಡ್ದು।
ಕೋಲನೋ ನೇಮನೋ ಜಮ್ಮೊದಾ ಬಿರ್ದ್।
ಆಣಗಾ ಪೊಣ್ಣಗಾ ಕುಲೆಲ್ದ್ ಗರ್ದ್।   (2 ಸಾರಿ)
ನಾಡೊರ್ಮೆ ಗುರಿಕಾರ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತುಲೇಡ್ದ್।
ಕೇಲ್‌ದಾ ಉಲ್ಲಾರ್ ದೇಬೆರೇ ಆರ್।
ಮೂಲದ ಮಂದೆಲೆಗ್ ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೇರ್।
ಊರುಗೂ ಮಾರಿಯೇ ಜತ್ತೊಂಡೊ ದಾನ್ನೊ।
ಬೀರಿಯೇ ಬೂರೂದು ಪೊತ್ತೊಂಡೋ ದಾನ್ನೊ।   (2 ಸಾರಿ)
ಅಕ್ಕಸ ದೊರಿಯುಂಡೊ ಭೂಮಿಯೆ ಬಿರಿಯುಂಡೊ।
ಬೆಕ್ಕಸಾಪಿ ದಾನೆ ಕಲ್ಜಿಗಾ ಕಥೆನೇ ನಡಪೆರೆ ಉಂಡೊ।

ಬಬ್ಬು . . ಓ ಸ್ವಾಮೀ ಬಬ್ಬು। ಎಂಚ ಬದ್ಕ್‌ಬ? ಎಂಚ ಬದ್ಕ್‌ಬ?
ದಾಯೆ ಉಂತ್ಪಾಗಾ – ಲೇ ಲೇ ಪಾಡುಗಾ – ಪಾಡಿ ಲೇಲೇ

ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಲೇ ಪನ್ಕ – ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಗ। (2 ಸಾರಿ)
ಲೇಲೇಲೇ ಲೇಲೆ ಪನ್ಕ – ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇಗ। (3 ಸಾರಿ)

ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

"ಬದಿ" ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಪದ

ಆ.. ಆ.. ಆ.... ಆ.. ಆ.. ಆ.... ಲಲಲ.. ಲಲಲ.. ಲಲಲಲಾ. . . ।
ಆ.. ಆ.. ಆ.... ಆ.. ಆ.. ಆ.... ಲಲಲ.. ಲಲಲ.. ಲಲಲಲಾ. . . ।

ಈ ಲೋಕ ಲೋಕಾ ಮದ್ಮೆದೊಂಜಿ ಸೊಲಕಾ ।
ನಂಕ್ ಉಂದು ಸಿಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಎಪ್ಲಾಯಿ ಮಲ್ತ ತೂಕಾ ।

ಕಲ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಆಣುಲು ಉಲ್ಲಾ ಪಾಕಾ ।
ಮಲ್ಪುಗಾ ಪೋದು ಮಾತ ಐಕ್ಕ್ ತಕ್ಕಾ ।

ಈ ಲೋಕ ಲೋಕಾ ಮದ್ಮೆದೊಂಜಿ ಸೊಲಕಾ ।
ನಂಕ್ ಉಂದು ಸಿಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಎಪ್ಲಾಯಿ ಮಲ್ತ ತೂಕಾ ।

ಎಂ ಬಿಎ ಅಕಾಂಟ್ಸ್ ಸಿಎ ಅತ್ತ್ ಬ್ಯಾಂಕಾ ।
ಸಾಪ್ಟ್‌ವೆರ್ ಲೆಚ್ಚರ್ರ್ ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕಾ ।

ಹಾ . ಹಹಾ . ಹಹಾ . ಲಲಲಾ ... ಲಲಲಾ

ಪೊಣ್ಣೊಂತೆ ಉದ್ದ ಕುದ್ಯಲಾವು ಮಲೆತ್ತ್
ಪನೀತ್ ಅಡ್ಜೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪುಗಾ।

ಆಣ್ಣೊಂತೆ ಬಡ್ಡ್ ಹೆಡ್‌ಲಾವು ಸಡ್ಡತ್ತ್
ಅಂಚಿತ್ತಿ ಜತೆ ನಾಡ್‌ಗಾ ।

ಆ.. ಆ.. ಲಲಲಲಾ...

ಪೊಣ್ಣೊಂತೆ ಉದ್ದ ಕುದ್ಯಲಾವು ಮಲೆತ್ತ್
ಪನೀತ್ ಅಡ್ಜೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪುಗಾ।

ಆಣ್ಣೊಂತೆ ಬಡ್ಡ್ ಹೆಡ್‌ಲಾವು ಸಡ್ಡತ್ತ್
ಅಂಚಿತ್ತಿ ಜತೆ ನಾಡ್‌ಗಾ ।

ಜಾತಕದ ತರೆ ಬೆಚ್ಚ ಬೊಡ್ಚಿ ಬುಡ್ಲೆ ।
ಜಾತಿದನೇ ನರಮಾನಿ ರೂಪ ತೂಲೆ ।
ವಾ ತರತ ಸಂಬಂಧ ಬೋಡು ಪನ್ಲೇ ।
ಪಾತೆರ್‌ಗಾ ಬದಿ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಕೇನ್‌ಲೇ ।

ಈ ಲೋಕ ಲೋಕಾ ಮದ್ಮೆದೊಂಜಿ ಸೊಲಕಾ।
ನಂಕ್ ಉಂದು ಸಿಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಎಪ್ಲಾಯಿ ಮಲ್ತ ತೂಕಾ।
ಎಂ ಬಿಎ ಅಕಾಂಟ್ಸ್ ಸಿಎ ಅತ್ತ್ ಬ್ಯಾಂಕಾ।
ಸಾಪ್ಟ್‌ವೇರ್ ಲೆಚ್ಚರ್ರ್ ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕಾ।
ಹಾ . ಹಹಾ . ಹಹಾ . ಲಲಲಾ ... ಲಲಲಾ

ಪನಿಯರೆ ಬ್ರೋಕರಾಂದ್ ಇಝ್ಝಿ ಟೆನ್ಶನ್ ತೂಯರಾ ಕೈಕಾರ್ ಹಾಕುನಾ।
ಉನಿಯರೆ ಪೊರ್ತುದಾಂತಿ ಬಿಝ್ಝಿ ಕಮಿಷನ್ ಏರೇರೆ ಕಿಸೆ ದಿಂಜುನಾ।

ಆ.. ಆ.. ಲಲಲಲಾ...

ಹೇ ಪನಿಯರೆ ಬ್ರೋಕರಾಂದ್ ಇಝ್ಝಿ ಟೆನ್ಶನ್
ತೂಯರಾ ಕೈಕಾರ್ ಹಾಕುನಾ।

ಉನಿಯರೆ ಪೊರ್ತುದಾಂತಿ ಬಿಝ್ಝಿ ಕಮಿಷನ್
ಏರೇರೆ ಕಿಸೆ ದಿಂಜುನಾ।

ಸೋತಾಡಲಾ ಪಿರಾ ಲೆತ್ತ್ ಕೇನುಜಪ್ಪಾ।
ಭೂತಲೆಕ್ಕ ಕೆಬಿ ಪತ್ತ್ ಪಾರುಜಪ್ಪಾ।
ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬದಕಾಲೆ ಅಲೆ ಪನ್ಪಾ।
ಆತರ್‌ಡ ಅವೊಂಜೆ ಈಯಾವು ಬಾಪ್ಪಾ।
ಬಾಪ್ಪಾ . .

ಈ ಲೋಕ ಲೋಕಾ ಮದ್ಮೆದೊಂಜಿ ಸೊಲಕಾ।
ನಂಕ್ ಉಂದು ಸಿಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಎಪ್ಲಾಯಿ ಮಲ್ತ ತೂಕಾ।
ಕಲ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಆಣುಲು ಉಲ್ಲಾ ಪಾಕಾ।
ಮಲ್ಪುಗಾ ಪೊದು ಮಾತ ಐಕ್ಕ್ ತಕ್ಕಾ।

ಈ ಲೋಕ ಲೋಕಾ ಮದ್ಮೆದೊಂಜಿ ಸೊಲಕಾ।
ನಂಕ್ ಉಂದು ಸಿಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಎಪ್ಲಾಯಿ ಮಲ್ತ ತೂಕಾ।
ಎಂ ಬಿಎ ಅಕಾಂಟ್ಸ್ ಸಿಎ ಅತ್ತ್ ಬ್ಯಾಂಕಾ।
ಸಾಪ್ಟ್‌ವೇರ್ ಲೆಚ್ಚರ್ರ್ ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕಾ।
ಹೇ ಹಹಾ . . . ಓ ಹೊ . ಹೊ

ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

"ತೆಲಿಕೆದ ಬೊಳ್ಳಿ" ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಪದ

ಬೈರಾ ಪೊಕಿರಾ ಓ ತುಕುರಾ ಓಲ್ಲರಾ ಓಲ್ಲರಾ।
ಊರು ಪೂರಾ ಸಿಂಗಾರ ಇಂದ ಐಯಿತರಾ ತೂಯರಾ।

ಕುಂಡಕುಟ್ಟಿ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಚೆಟ ಐಸಾ।
ಗಂಗು ಲಿಂಗು ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಲೆ ಬಲೆ ಬಿಸಾ॥
ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ನಡೆ ಕುಂಟಿಲ್ಲವೊ।
ಕುಣಿಯೊರಿಗೆ ನೆಲ ಡೊಂಕಿಲ್ಲವೊ।
ಯೇ ಕುಂಡಕುಟ್ಟಿ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಚೆಟ ಐಸಾ।

ತೆಲಿಕೆ ತೂಲೆ ಅಲೆ ತೆಲಿಕೆ ತೂಲೆ ಪೊರ್ಲು ತೂಲೆ ಪಿರ ಆಯ್ನ ಮರ್ಲ್ ತೂಲೆ।
ತೂಲೆ ತೂಲೆ ಅಲೆ ಅಲೆ ಅಲೆ। ಹೋ. . .

ತಕದಿಮಿ ದಿಮಿತಕ ತಿರ್ಗ್‌ಲೆ ಕೈ।
ಹಾ ಶಿಕು ಶಿಕು ಬಲಲಾ ಹಾ ಶಿಕು ಶಿಕು ಬಲಲಾ।
ತಕದಿಮಿ ದಿಮಿತಕ ತಿರ್ಗಿಸು ಕೈ।
ಹೆ ಕುರಿದಿನ ಕುಂಬುಡೊಗು ತೆಟ್ಟ್ ತಾರಾಯಿ।
ವಿಶ್ವಮಿತ್ರೆ ಸೋತೆ ಮೇನಕೆ ನಾಟ್ಯೊಗೇ।
ಭಸ್ಮಾಸುರೆ ಸೈತೆ ಮೋಹಿನಿ ಪೆದಂಬುಗೇ।
ಓ ಅಣ್ಣ ಬ್ಯಾರಣ್ಣ ಪರಸಂಗ ತೋರಣ್ಣ ಬಿನಾಣ್ಣ ಬಿಗ್ಯಾನ
ಹೇ ತಕದಿಮಿ ನದ್ದಿನನ।

ಕುಂಡಕುಟ್ಟಿ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಚೆಟ ಐಸಾ।
ಗಂಗು ಲಿಂಗು ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಲೆ ಬಲೆ ಬಿಸಾ।

ಅಖ ಬೊರಿ ಕುಶಿದಲೆ ಖೇಳು ಖೇಳು।
ಹಾ ಶಿಕು ಶಿಕು ಬಲಲಾ ಹಾ ಶಿಕು ಶಿಕು ಬಲಲಾ।
ಅಖ ಬೊರಿ ಕುಶಿದಲೆ ಖೇಳು ಖೇಳು।
ಅಜ್ಜೆಅಜ್ಜಿ ಲಗ್ಗಿ ಪುಟ್ಟ ಕೈನ್ ಪತ್ತೊನು।
ಪುಲ್ಯಾಂಡ ಮಡಿ ಮೈಟ್। ಮುಲು ಬೈಯಾಂಡಾ ಫುಲ್ ಟೈಟ್।
ಹಾ ದೇವೆರ್ ಈ ಸೈಟ್। ತೂದ್ ಬಲ್ತೆರ್ ಆ ಮೈಟ್।

ಹ ತಬುರ ಓ ಮುದರ ಹ ಪಕೀರ ಓ ಬುದರ ಆ ಗಿರಿಜ ಅವು ವನಜ
ಹ ಚಲೆ ಚಲೆ ಈಲಾ ಬಲ।

ಕುಂಡಕುಟ್ಟಿ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಚೆಟ ಐಸಾ ॥
ಗಂಗು ಲಿಂಗು ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಲೆ ಬಲೆ ಬಿಸಾ।
ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ನಡೆ ಕುಂಟಿಲ್ಲವೊ।
ಕುಣಿಯೊರಿಗೆ ನೆಲ ಡೊಂಕಿಲ್ಲವೊ।

ಯೇ ಕುಂಡಕುಟ್ಟಿ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟಿ ಚೆಟ ಐಸಾ।
ಹೇ ಗಂಗು ಲಿಂಗು ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಲೆ ಬಲೆ ಐಸಾ।

ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

ಸತ್ಯ ಮುನೀಂಡಾ. ? ತುಳುನಾಟಕದ ಪದ

ಮೈಮೆ ದಾನೆ . . ಮಾಯಾ ದಾನೆ ಸತ್ಯ ದಿಂಜಿ ಲೋಕೊಡು ।
ಒರ್ಮೆಡಿತ್ತಿ ಪ್ರೀತಿ ರೀತಿ ಯವ್ರ ಕತ್ತಿ ತೌರ್ಂಡ್ ।

ಇನೆ ಪಕ್ಕಿ ಇನೆ ಆದ್ – ಕನೆ ಮುಲ್ಲ ಕಬೆ ಜೋಡ್ದು ।
ಕಾರಿ ಕಟ್ಟದ್ ರಾದ್ ಮೇದ್ ಬದ್ಕ್ಂಡ್ ।
ಕಲಿ ಕನತ ಸುಖ ಬಾಳ್ವೆ ನಡಪಾಂಡ್ । ॥ ಇನೆ ॥

ಜನ್ಮಕೊರ್ದು ಪೊಣ್ಣು ಪಕ್ಕಿ ಪೊರ್ಲ್ದೊಡೊಂಜಿ ಕಿನ್ನಿಗ್ ।
ತಲಿಕೆ ನಲಿಕೆ ಮುತ್ತು ತುರಿದಿ ಮಾಲೆ ಪೊರ್ಲೇ ಪ್ರೀತಿಗ್ ।
ಎಣಿಕೆದಾಂತಿ ಸುಖತ ಗಳಿಗೆ ಕೊರ್ದು ಮೆರೆಪಿ ಪೊರ್ತುಗು ।
ತಾಗ್ಂಡೊಂಜಿ ದುಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋಟ ಪೊಲಿಪಿ ಅರ್ತೊಗು ।

ಮೈಮೆ ದಾನೆ . . ಮಾಯಾ ದಾನೆ ಸತ್ಯ ದಿಂಜಿ ಲೋಕೊಡು ।
ಒರ್ಮೆಡಿತ್ತಿ ಪ್ರೀತಿ ರೀತಿ ಯವ್ರ ಕತ್ತಿ ತೌರ್ಂಡ್ ।
ಪೊಣ್ಣ ಮಿತ್ತ್ ಪಿಲೆತ ಪತ್ತ್ ಪುದೆನ್ ದೀದ್ ದುಃಖೊಡು ।
ಆಣ್ ಪಕ್ಕಿ ಕಿನ್ನಿಡಪ್ಪ ಇನೆನ್ ಕಡ್ತೇ ರಾಪುಂಡು । ॥ ಇನೆ ॥

ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

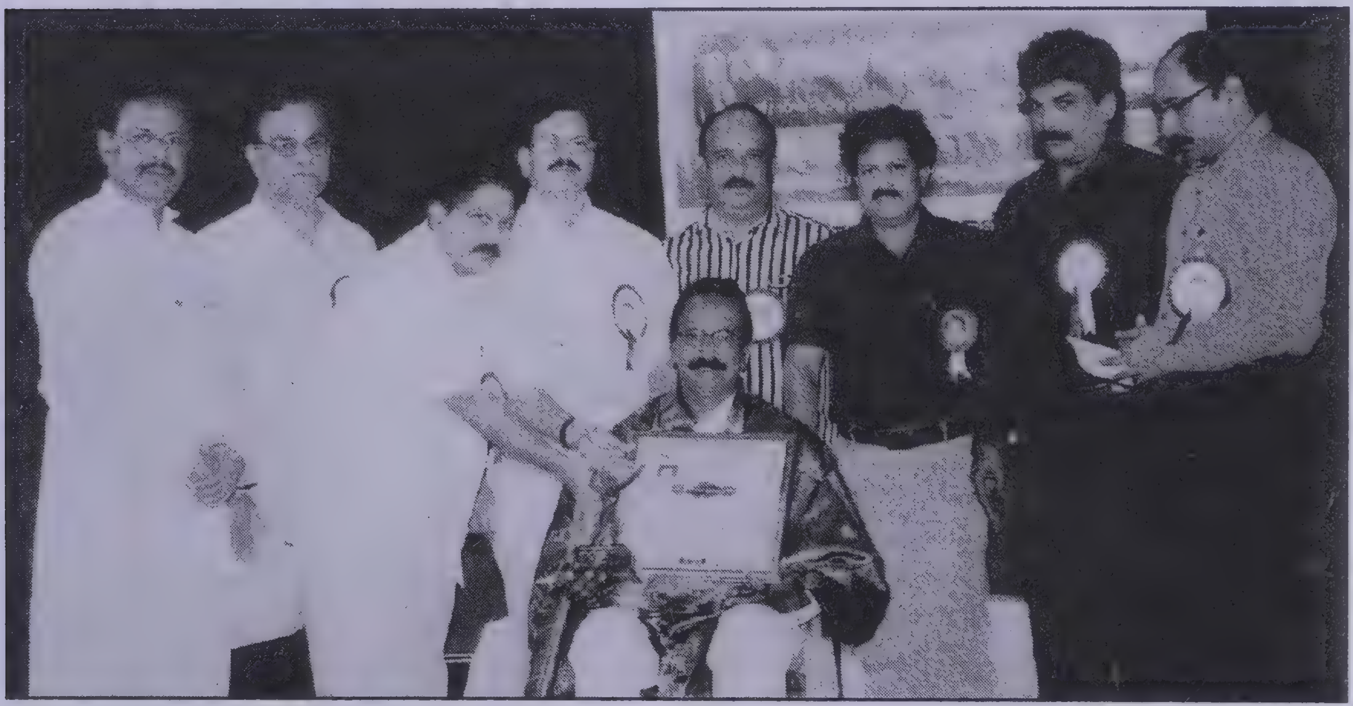

ತುಳುನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರ್‌ನ ಒಕ್ಕೂಟದ ತೌಳವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

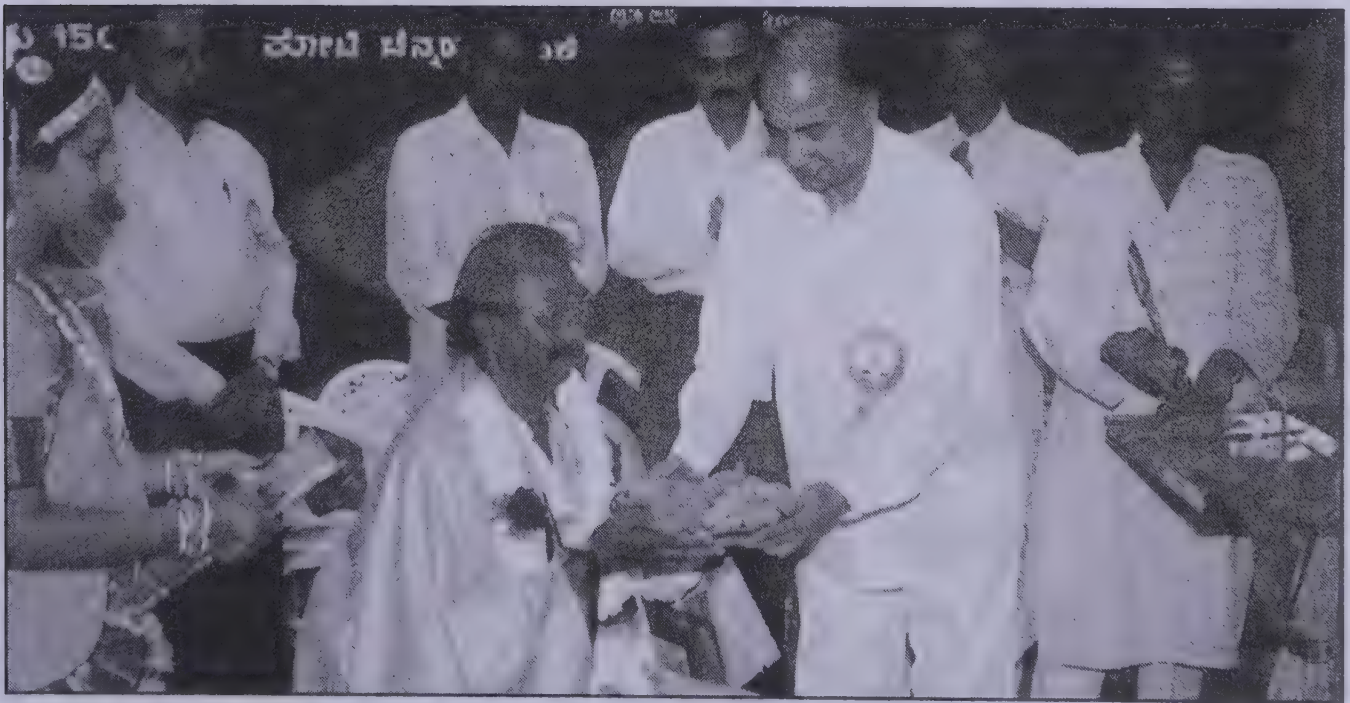

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಬಿಲ್ಲವರ ಯೂನಿಯನ್ (ರಿ.) ಕುಡ್ಲ ಉಂದೆತ ಸನ್ಮಾನ

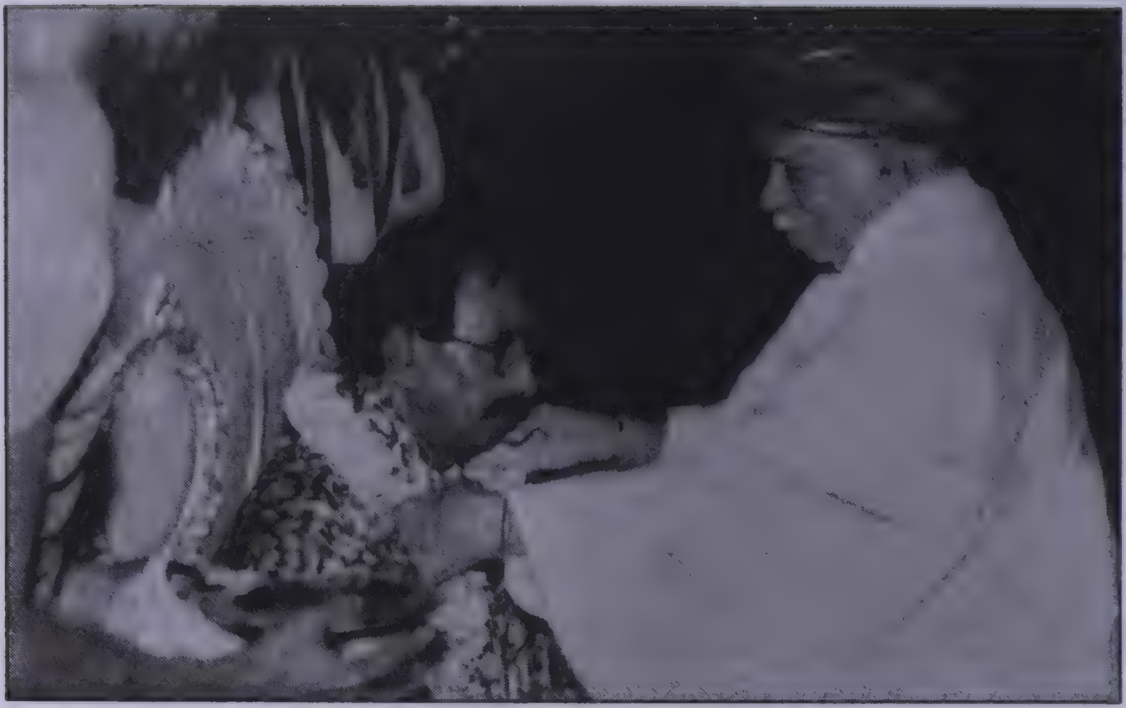

ಉಳಿಯ ಶ್ರೀ ಉಳ್ಳಾಲ್ತಿ ಧರ್ಮ ಅರಸರ ಕ್ಷೇತ್ರದ
ಧರ್ಮದರ್ಶಿ, ದೇವು ಮೂಲ್ಯಣ್ಣೆರ್ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನು

ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರೆಗ್ ಬಿಲ್ಲವ ಯೂನಿಯನ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ನವೀನ್‌ಚಂದ್ರ ಸುವರ್ಣೆರ್ ಗೌರವ ಮಲ್ಪುನು

ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವದ ಸಮಾರಂಭೊಡು ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲೆರೆಗ್ ಗೌರವ

ಸಭಾಪತಿ ಯು.ಟಿ. ಖಾದರ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯೆರೆಡ್ದ್ ಸನ್ಮಾನ

ಹಿಂದೂ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಜಾಗೋಡು ಮುಹೂರ್ತ ಮಲ್ಪುನ ಆರ್.ಕೆ.

ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿ ಮಾದವ ಉಳ್ಳಾಲ್‌ನೊಟ್ಟುಗು ಗಿಡ ನೆಡ್ಪುನ್ ಆರ್.ಕೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಬಿಲ್ಲವ ಯುವವೇದಿಕೆ (ರಿ.) ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟು ಉಳ್ಳಾಲ ನೆಟ್ಟ್ ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪಾ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್

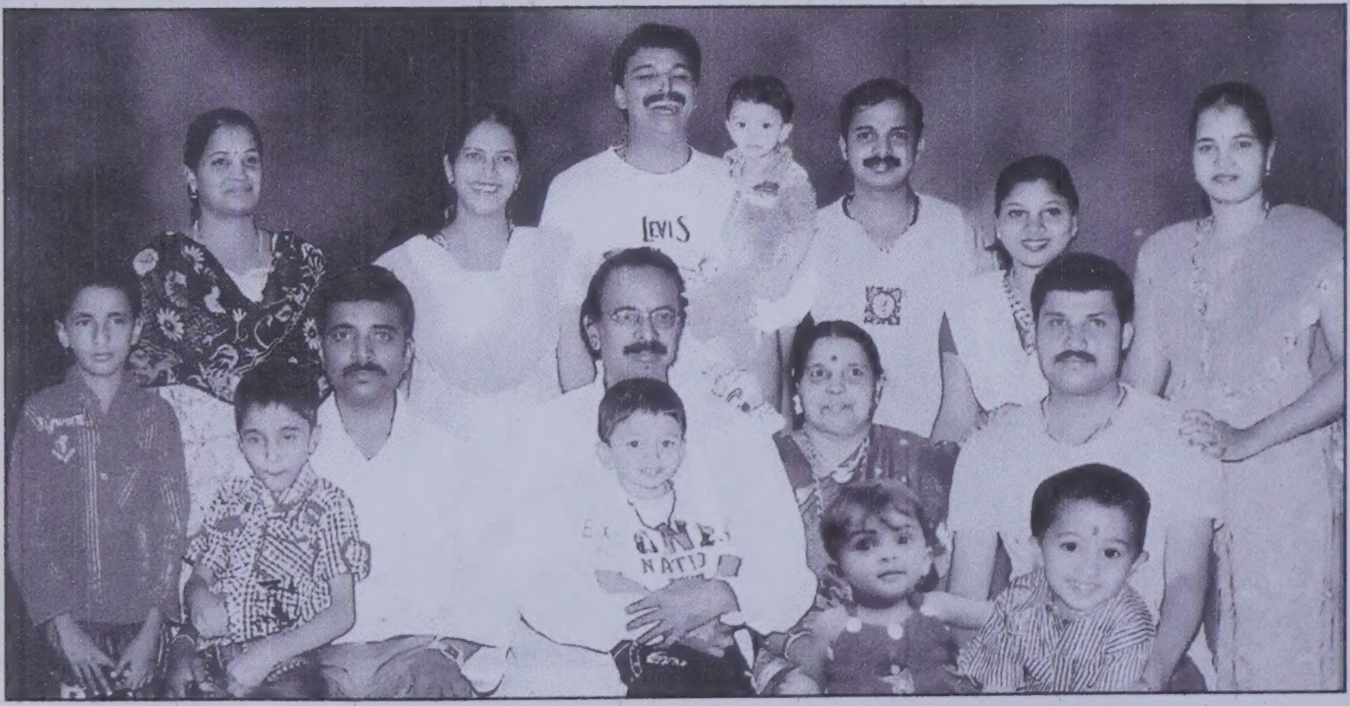

ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಮೇರ್ನ ಪೊರ್ಲುದ ಸಂಸಾರ

ತುಳು ನಾಟಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕಗ್ ಮಲ್ಲ ಕೊಡುಗೆ ಸಂದಾಯಿನ ನಾಡೊರ್ಮೆ ಪುಗಾರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಸದಾ ಸ್ಮರಣೀಯೆರ್.

ನಟನೆ, ನಿರ್ದೇಶನ, ಗೀತಾ ರಚನೆ ಇಂಚ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗೊಡು ಪುದರ್ ಮಲ್ತಿನ ಆರ್. ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ರಂಗ ಚಾತುರ್ಯದೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾದ್ ಬದುಕಿನಾರ್.

ತನ್ನ ಊರುದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಆರ್.ಕೆ.ಉಳ್ಳಾಲ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ತನ್ನ ಜೀವಮಾನ ಪೂರ್ತಿ ಪತ್ತ್ ಜನಕ್ಕು ಉಪಕಾರ ಆಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಬದ್ಕುದ್ ಸಮಾಜದ ಋಣ ಸಂದಾಯಿನ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಇಂಬೆರೆನ ಜೀವನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮಾದರಿ ಆದುಂಡು.

ಸಜ್ಜನೆ, ವಿನಯವಂತೆ, ರಂಗ ಚಾತುರ್ಯದ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಇಂಬೆರೆನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆನ್ ಈ ಬೂಕುದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಹಿರಿಯ ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾಯಿನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣೆರ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಇಷ್ಟೆರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣೆರ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಭಿನ್ನಯಗ್ ಮನ್ನಿಪ್ಪುದ್ ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್‌ರೆನ ಇಲ್ಲದಕ್ಲು, ಬಂಧುಮಿತ್ರೆರೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಚಾರ ತೆರಿಯೊಂದು ಈ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೊಡೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿನ ಸೊಲ್ಮೆಲು .

ತಾರಾನಾಥ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳುಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6